SZAKDOLGOZAT

Pór Sára

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Tájrendező és kertépítő mérnök alapképzési szak

BALATONBOGLÁR IDENTITÁSALKOTÓ ELEMEI ÉS A TELEPÜLÉSHEZ KÖTŐDÉS VIZSGÁLATA

Belső konzulens: dr. Valánszki István
tanszékvezető,
egyetemi docens

Belső konzulens intézete/tanszéke: Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Készítette: **Pór Sára**

Budapest

2025

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés és irodalmi áttekintés 4
1.1. Bevezetés és a témaválasztás indoklása 4
1.2. Célkitűzések és kutatói kérdések 5
1.3. Szakirodalmi és fogalmi áttekintés 6
1.4. A szakdolgozat felépítése 7
2. A mintaterület bemutatása 9
2.1. A mintaterület lehatárolása 9
2.2. A mintaterület természeti adottságai 10
2.3. A mintaterület településrészei 10
2.4. A mintaterület értékei 13
2.4.1. Táji és természeti értékek 13
2.4.2. Műemléki és helyi értékek 15
2.5. Balatonboglár meghatározó történelmi korszakai napjainkig 18
3. Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálatának módszertana 22
3.1. A kérdőív mintavétele és adatgyűjtése 22
3.2. A kérdőív szakirodalmi háttere 23
3.3. A kérdőív felépítése és tartalma 24
3.3.1. „A” szakasz: Általános, mindenkire vonatkozó kérdések 25
3.3.2. „B” szakasz: balatonboglárikra vonatkozó kérdések és „C” szakasz: Nem balatonboglárikra vonatkozó kérdések 27
4. A vizsgálat eredményei és megvitatásuk 29
4.1. A kérdőív kitöltők bemutatása 29
4.2. A településhez való kötődés vizsgálatának eredményei 30
4.2.1. A boglári kötődés tendenciái (mindenkire vonatkozó dimenziók) 31
4.2.1. A boglári kötődés tendenciái (csak boglháriakra vonatkozó dimenziók) 35

4.3. A település identitásalkotó elemeinek vizsgálatának eredményei 36
4.3.1. A településről alkotott képek, érzések és asszociációk 36
4.3.2. A település identitásalkotó elemei: egyedi, jellegzetes vagy legkedveltebb elemek 37
4.3.3. A *település érzékszervi élmények és benyomások szerint* 40
4.3.4. Szimbolikus elemek 41
4.3.5. Eltűnt identitásalkotó elemei Balatonboglárnak 43
4.4. Szintézis és következtetések 44
5. Koncepcionális javaslatok 45
6. Összefoglalás 49
Irodalomjegyzék 50
Ábrajegyzék 51
Mellékletjegyzék 53

„Még mindig

ezek a kék hegyek a túlsó parton
derekukon azokkal a zöld foltokkal
vagy ezek a zöld hegyek
azokkal a kék foltokkal a derekukon
(aszerint, hogy milyen fény esik rájuk
aszerint, hogy hogy esik rájuk a fény)
még mindig
ez a túlsó part, amely mindig a túlsó part
marad
akár közeledik akár távolodik
a jóra vagy rosszra forduló időben
még mindig
ezek a mindig változó színek
a tejfehértől a pléh- galamb- eső- és acélszürkén
szellőkéken vagy viharfölden át az ősi borszínűig
az ég mindig változó tükre előtt
minden pillanatban átöltöző vizen
még mindig
ez a templomtoronnyal a parthoz szögezett két
domb
ezek a mindig a tó felé induló platánok
még mindig
ezek a vörös kövek a mólón
ezek a vörös rózsák a kertben
még mindig
ha itt vagyok és ha nem vagyok itt
S ha már
nem leszek itt
ha már nem”

Somlyó György Kossuth-díjas költő *Szülőhely* című verse Balatonboglárról
(Balatonboglár, 1982. június 26.)

1. Bevezetés és irodalmi áttekintés

1.1. Bevezetés és a témaválasztás indoklása

Gömbkilátó, balatoni villák, Csavargőzös, két domb, platánfasorok, Kék és Vörös Kápolna, BB Állami Gazdaság és a Vízbe lépő lány.

Néhány asszociáció, amivel Balatonboglárt azonosíthatjuk. De tulajdonképpen mi valójában az, ami meghatározza a település jellegét? Hogyan manifesztálódik a genius loci, vagyis a hely szelleme? Melyek azok az (táj)elemek, amelyek meghatározzák a *boglári identitást*?

Szakdolgozatom vizsgálatának helyszíne Balatonboglár. Egy karakteres, értékekben gazdag települése Somogy megyének, ahol már a rómaiak meghonosították a szőlőkultúrát. A többi üdülővároshoz hasonlóan, az évszakok változásával a település más-más arcát mutatja. A nyári időszakban egy közkedvelt úticél és üdülők tömegei lepik el a várost. Ezt követően erős kontrasztként érzékelhető az ősz beköszönte, az ürességtől kongó strandokon.

Vizsgálatom alapja az a feltételezés, hogy Balatonboglár és tájelemei nem csak a balatonboglári**k**nak, de az oda rendszeresen látogatóknak, az ott üdülőknek is jelentősek. Identitásuk része vagy valamely formában érzelmileg kötődnek hozza. Ugyanakkor a két identitást mélységeiben mégsem tartom azonosnak, így ezeket az eltéréseket azonosítom és keresem a közöttük lévő lehetséges összefüggéseket.

A vizsgálat helyszínének választását a személyes érintettségem indokolja. Habár hivatalosan sohasem éltem Balatonbogláron, mégis rendelkezem boglári identitással. A szomszédos településen, Balatonlellén nőttem fel. A két település a 20. század második felében egy rövid időszakra egyesült, de a már újra különálló települések közigazgatási értelemben. Ennek ellenére fizikailag a települések szerkezete már egymásba olvadt és a közöttük lévő határvonal szinte elmosódott. (Ennek érdekes példája a Munkácsy utca, melynek páros számú épületei Balatonboglárhoz, de a páratlan számú épületei Balatonlelléhez tartoznak.) A ház, ahol felnőttem szintén az elmosódott határ zónájában helyezkedik el, így én mindkét településhez kötődőm, de az a helyismeretem és az iskolai emlékeim miatt, mégiscsak a boglári identitásom a dominánsabb.

2008-ban csatlakozott Magyarország az Európa Tanács *Európai Táj Egyezményéhez*, mely egyezmény alapvető célja az európai tájak védelmére, kezelésére és tervezésére való ösztönzés **(ETE, 2007)**. Az *Európai Táj Egyezmény* célkitűzéseihez kapcsolódik a *Nemzeti Tájstratégia (2017-2026)*, melynek III. számú főcélja a *tájidentitás növelése*.

A *Nemzeti Tájstratégia* felhívja a figyelmet arra a jelenségre, hogy a mai társadalom tájhoz való kötődése és felelősségérzete jelentősen megváltozott. A tájidentitás világszerte, így hazánkban is, nagy veszélynek van kitéve, folyamatos gyengülést mutat. A csökkenő tendenciának számos okát nevezi meg a Nemzeti Tájstratégia, melyek együttesen idézik elő a jelen állapotot. Ezen befolyásoló folyamatok között szerepel a generációkon átívelő földtulajdon hiánya, a városi életmód térnyerése, valamint a hagyományos tájgazdálkodási tudás elvesztése. A globalizáció által a valahová tartozás érzése csökkent és sokkal inkább a közösségektől való függetlenedés vált dominánssá. A jelenlegi felgyorsult világban, ahol minden folyamatosan változik, kevésbé tud kialakulni erős kötődés a természeti- és táji értékek irányába. Az ember tájtól való eltávolodást egyértelműen fokozza az online világ térhódítása és a gyors információáramlás, mely főként a Z generáció eddigiektől eltérő értékrendjén érhető tetten (**NTS, 2017-2026).**

1.2. Célkitűzések és kutatói kérdések

A szakdolgozatom fő célja Balatonboglár identitásalkotó elemeinek meghatározása és a településhez való kötődés vizsgálata.

Ennek két alcélját határoztam meg:

1. Balatonboglár identitásalkotó elemeinek azonosítása és csoportosítása

2. A településhez való kötődés vizsgálata *(alcél: a Balatonbogláron életvitelszerűen élők és az ideiglenesen itt tartózkodók kötődésében rejlő különbségek feltérképezése)*

A dolgozatomban arra keresem a választ, hogy:

- Hogyan írható le a település egyedisége és lényegi karaktere? A hely szelleme, azaz a genius loci miként nyilvánul meg? Milyen asszociációkkal lehet társítani a települést?
- Balatonboglár identitását, mely elemek határozzák meg? Melyek azok a látványosságok, épített vagy művi elemek melyek megkülönbözetik Balatonboglárt a többi településtől? Változik-e az egyének véleménye Balatonboglár esszenciájáról attól függően, hogy itt élnek, vagy csak ideiglenesen tartózkodnak a településen?
- A válaszok visszatükrözik-e az emblematikus elemeket vagy esetleg újak is kiemelkednek?
- Vannak-e olyan elemek, amelyeket csak azok neveznek meg, akik itt töltötték a fiatalságukat és a nosztalgia mondatja velük. Előfordulnak-e esetleg olyan elemek

említése, amelyhez a múltban erősen kötődtek, de megsemmisültek vagy átalakultak az idők során.

1.3. Szakirodalmi és fogalmi áttekintés

A **helyidentitás** fogalmát több tudományterület, így például a környezetpszichológia, városszociológia és identitáskutatás is vizsgálja különböző aspektusokból megközelítve. A fogalmak áttekintését **Várkonyi Gábor tanulmánya** alapján végzem, amely átfogóan bemutatja a témához kapcsolódó elméleti megközelítéseket. **Dúll Andrea** (1996) szerint a helyidentitás két fő megközelítés mentén értelmezhető. Az egyik a helyekre, azok jellegzetes vonásaira és megkülönböztető elemeire vonatkozó identitás, amelyet a *„Genius Loci”,* azaz a **„hely szelleme” koncepció** ír le, ez a térség egyediségét, karakterét hangsúlyozza. A másik megközelítés pszichológiai irányultságú és az **egyén identitásának részeként** értelmezi a helyhez való viszonyulást **(DÚLL, 1996 idéz VÁRKONYI, 2020)**.

A helyidentitás-elmélet egyik meghatározó elméleti alapját **Proshansky és munkatársai** (1983) fektették le. Szerintük **a helyidentitás az énidentitás része**, amelyet nemcsak a másokkal való társas kapcsolataink, hanem a fizikai környezethez fűződő viszonyaink is formálnak. A helyhez való kötődés tehát nem pusztán érzelmi kapcsolatot jelent, hanem egy **összetett kognitív struktúrát** is, amelybe beletartoznak az emlékek, jelentések, gondolatok, érzések, attitűdök, értékek és preferenciák **(PROSHANSKY ET AL., 1983, idézi VÁRKONYI, 2020)**.

Lalli (1992) a **városhoz kapcsolódó identitás** fogalmát vezette be, amely szintén az énidentitás részeként jelenik meg, ugyanakkor túlmutat a helyidentitás kognitív keretein. Ez a megközelítés már a település egészére vonatkozó azonosulást vizsgálja és öt faktort azonosít: értékelés, folytonosság, kötődés, ismerősség és elkötelezettség **(LALLI, 1992, idézi VÁRKONYI, 2020)**.

Félonneau (2004) **topológiai identitás** fogalma a Proshansky-féle helyidentitás- és a Lalli-féle városidentitás-elméletre épül, de kiegészül egy erőteljes **szociális dimenzióval**. A topológiai identitás egy adott helyhez és az ott élő lakókhoz való érzelmi tudatosságot, valamint egy kollektív, kulturálisan átitatott gondolkodási módot jelent, amely a környezetről való közös vélekedésekben nyilvánul meg **(FÉLONNEAU, 2004, idézi VÁRKONYI, 2020)**.

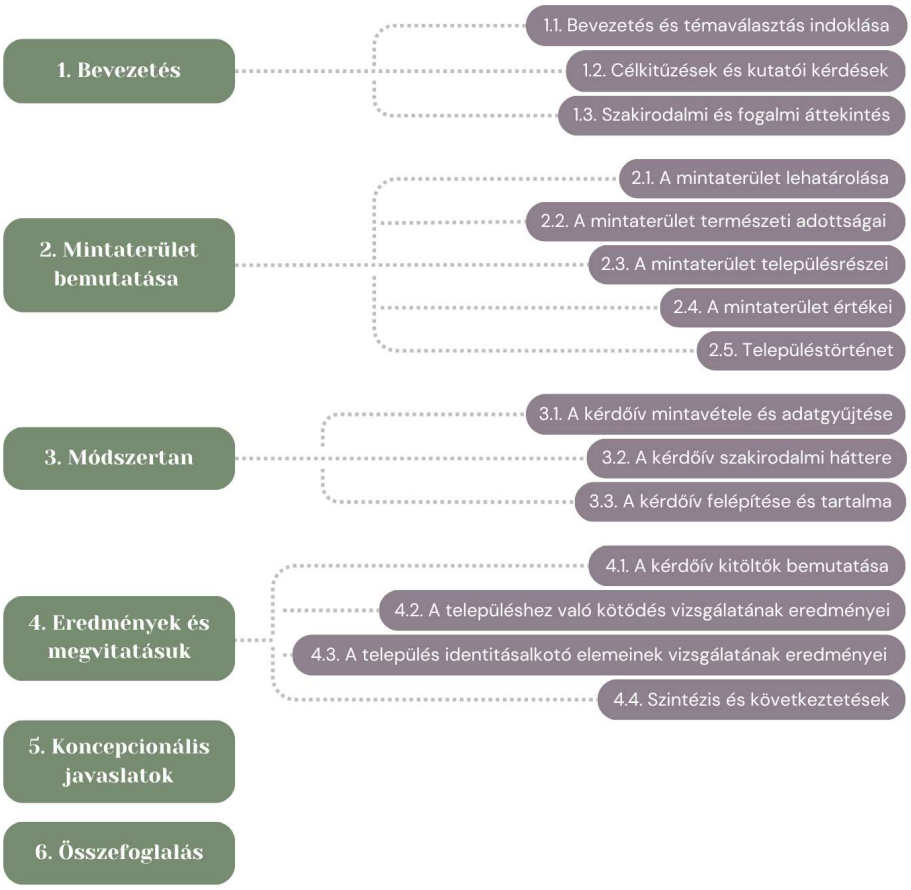
A **helyidentifikáció** fogalmát **Forrest és Keans** (2001) alkották meg, mely az identitás kifejezetten helyhez kötődő dimenzióit vizsgálja. Ez a fogalom hangsúlyozza a közösségi hovatartozás élményét, amely azokban nyilvánul meg, akik saját lakóhelyük által határozzák

meg önmagukat és ezáltal közösségi csoporttagságot is kifejeznek **(FORREST & KEARNS, 2001, idézi VÁRKONYI, 2020)**.

Fontos megkülönböztetni a helyidentitást a helykötődéstől. Utóbbit **Hidalgo és Hernandez** (2001), valamint **Tournois és Rollero** (2020) vizsgálták. A **helykötődés** elsősorban érzelmi (affektív) természetű kapcsolódásként jelenik meg, amely olyan helyekhez kötődik, ahol az egyén rendszeresen jelen van és biztonságban, komfortosan érzi magát (**HIDALGO, 2001 és TOURNOIS & ROLLERO, 2020**, **idézi VÁRKONYI, 2020).**

Végül ismertetem a helyhez való vonzódás egy mélyebb, biológiai alapú értelmezését kínáló a **biofília-elméletet**. **Wilson** szerint az emberek genetikai szinten hordozzák a természeti környezethez való vonzódást, amely alapvető szerepet játszik a környezethez való kötődés kialakulásában (**WILSON, 1984, idézi VÁRKONYI, 2020)**.

1.4. A szakdolgozat felépítése

1. ábra: A szakdolgozat felépítése (Pór Sára, 2025)

A szakdolgozat elején a *Bevezetésben* ismertetem a kutatás témaválasztásának indokait, majd meghatározom a kutatási célokat és kérdéseket, amelyek mentén a vizsgálat felépül. Ezután

bemutatom a témához kapcsolódó szakirodalmat és fogalmi keretet, különös tekintettel a településidentitás, a helyhez kötődés és a környezetpszichológia elméleti megközelítéseire.

A második fejezetben, a *Mintaterület bemutatásában*, először lehatárolom a vizsgálati területet, majd részletesen ismertetem annak természeti adottságait. Ezt követően bemutatom a településrészeket, a terület értékeit, végül pedig röviden összefoglalom a település történetét, ezzel is kontextusba helyezve a kutatás tárgyát. A harmadik fejezetben a *Módszertant* ismertetem. Itt bemutatom a kérdőív mintavételének módját és az adatgyűjtés folyamatát, majd kitérek a kérdőív szakirodalmi hátterére, vagyis arra, hogy milyen elméleti modellek és korábbi kutatások alapozták meg a kérdéssort. Végül részletesen bemutatom a kérdőív felépítését és tartalmát, ismertetve az egyes kérdésblokkok célját. A negyedik fejezetben kerül sor az *eredmények bemutatására és megvitatására*. Először ismertetem a kérdőívet kitöltők főbb jellemzőit, majd bemutatom a településhez való kötődés vizsgálatának eredményeit. Ezt követi a település identitásalkotó elemeinek elemzése, végül pedig az eredmények szintézise és a legfontosabb következtetések levonása. Az ötödik fejezetben a kutatásból kiindulva *koncepcionális javaslatokat* fogalmazok meg, amelyek a település identitásának erősítését és a helyi közösséghez való kötődés támogatását szolgálhatják.

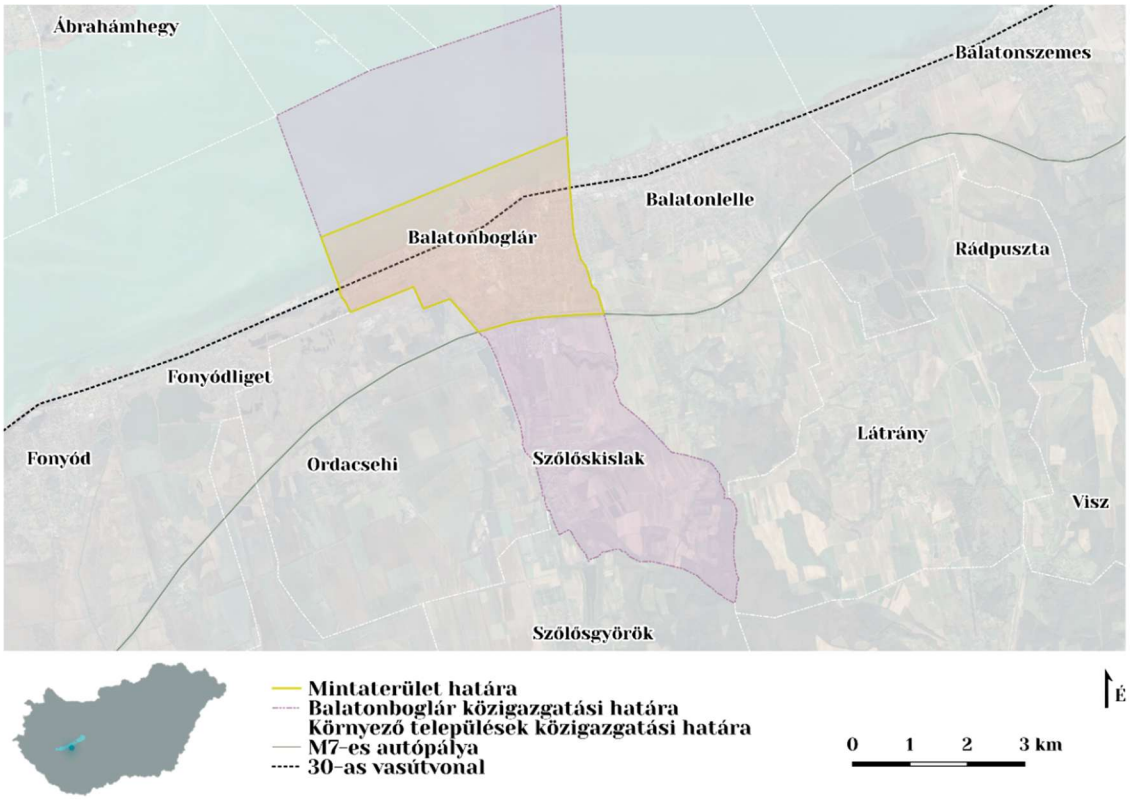
Végül az *Összefoglalásban* röviden összegzem a kutatás legfontosabb megállapításait és visszautalok a *Bevezetésben* megfogalmazottakra (lásd 1. ábra).

2. A mintaterület bemutatása

Ebben a fejezetben először a mintaterület lehatárolását ismertetem, majd bemutatom Balatonboglár természeti adottságait, településrészeit, értékeit és meghatározó történelmi korszakait.

2.1. A mintaterület lehatárolása

A vizsgált mintaterületet **Balatonboglár közigazgatási határai mentén** jelöltem ki, **kisebb módosításokkal** (lásd 2. ábra). Északi irányban a Balaton, keletről Fonyód, délről az M7-es autópálya, nyugatról pedig Balatonlelle határolja. **Szőlőskislak városrészt**, amely korábban önálló település volt, **kihagytam** a mintaterületből. Ennek oka, hogy Szőlőskislakot elválasztja az „anyavárostól" az M7-es autópálya és a falusias karaktere eltér a boglári településrészektől. Feltételezhetően eltérő helyi (szőlőskislaki) identitással és nem balatonboglári identitással rendelkeznek az itt élők. Ahogyan már korábban említést tettem rá, a település keleten határos **Balatonlellével**. A **két település közös múltja és összefonódó településszerkezete** miatt indokolt lehetne, hogy a kutatásom kitérjen erre a városra is. Ennek ellenére ezt a területet **kihagytam** a vizsgálatból. Ennek oka, hogy a két település közös története csak egy rövid időszakot ölel fel, illetve külön intézményrendszerrel rendelkeznek.

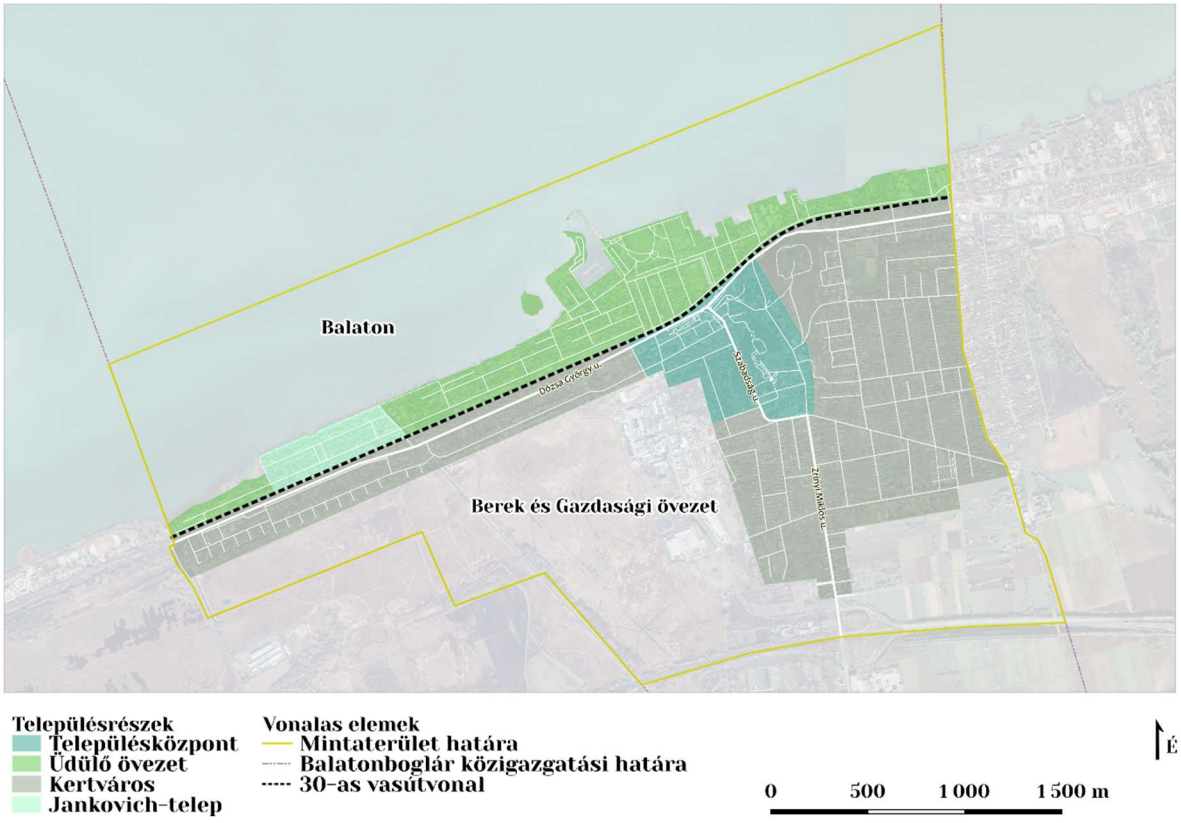

2. ábra: A mintaterület lehatárolása (Pór Sára, 2025, Alaptérkép: Google Satellite)

2.2. A mintaterület természeti adottságai

Balatonboglárt északról a Balaton, délről a Somogyi-dombság, nyugatról Ordacsehi-berek, keletről Kelet-Külső-Somogy határolja. A település a somogyi meridionális hátak előterében, **Fonyód-Kenesei parti sík kistájon** helyezkedik el, melyre alapvetően az ártéri szintű síkság jellemző, de Balatonbogláron mégis megjelenik **három** izolált **vulkanikus eredetű kiemelkedés**: a Várdomb, a Temetődomb és a Sándordomb. Éghajlatát tekintve, mérsékelten meleg és mérsékelten száraz térség. A **Balaton hatására** a területen a telek enyhébbek, a levegő párásabb és a nyarakra heves viharok jellemzőek. A terület főként löszös és agyagos-homokos talajú, ami a **Pannon-tenger egykori üledékére** épült. Ez a talajtípus kiváló víz- és tápanyag-gazdálkodási tulajdonságú, ami **ideális alapot nyújt a szőlőültetvényeknek**. A klíma és a talajadottságok együttesen lehetővé teszik borok előállítását (Balatonboglári Borvidék). Az üledékes kőzeteken kívül, vulkanikus eredetű bazalttufa is jellemző, főként a Várdomb területén. A területre a Balaton miatt **magas talajvíz** jellemző **(CSORBA, 2021)**.

2.3. A mintaterület településrészei

3. ábra: Balatonboglár városrészei (Pór Sára, 2025, Alaptérkép: Google Satellite)

A vizsgált területet településrészeit a Településképi Arculati Kézikönyv *"Eltérő karakterű településrészek"* fejezetben szereplő kategóriák szerint neveztem el. Ezek pontos határait és neveit az új lehatárolás szerint módosítottam **(TAK, 2018)**.

A Vörösmarty tér a **település** történelmi **központja**, melyhez a későbbi fejlődés során bővülő városközponti utcák csatlakoznak. A téren áll a világháborús hősi emlékmű (lásd 4. ábra), mögötte magasodik a Kotsis Iván tervezte római katolikus templom és mindezt műemléki épületek szegélyezik (Berta-lak, Kinizsi udvar, Simon Géza üzlete). A városközpont az 1990-es években megújult egy üzletközponttal és egy sétálóutcával, ami a településnek kisvárosias jelleget adott **(PÓR, 2021)**. A központi terület elhúzódik a Dózsa György utca mentén a vasútállomásig, valaha ez volt a korzó, a helyiek kedvelt sétánya vasárnap délutánonként. A települést átszelő vasút és 7-es út a balatoni településekre jellemzően szétválasztja a város központját az üdülő övezettől, mely a település nyári központja. Ebben a városrészben helyezkednek el a közintézmények, így a Városháza, a Földhivatal, a Munkaügyi központ és a Posta (lásd 4. ábra) és a zsidó kereskedők emléket megőrző Fischl-ház. Délre található az 1970-80-as évekbeli Balatonboglári Állami Gazdaság központja, melyben időtlenül áll a műemléki Bárány-Gaál kúria épülete. A Várdomb és a Temetődomb között húzódik az Árpád utca a település legősibb része, ahol oktatási intézmények, a Nagy Tamás tervezte kortárs evangélikus templom (lásd 4. ábra) és az 1940-es évekből való Kotsis Iván tervezte plébánia és kultúrház található. A Sándordomb meredek utcája a település első nyaralótelepe, melyre 120 éve hét különálló nyaralóház épült és nevét így kapta (Hétház utca). Nyugati oldalán szabadon álló villák sorakoznak parkszerű előkerttel, keleti oldalán hagyományos oromfalas, oldaltelekhatáros beépítés, dombra felfutó kertekkel.

4. ábra: Településközpont: I. Hősi emlékmű a Vörösmarty téren, II. posta, III. Evangélikus templom az Árpád utcában Kápolnával (Pór Sára, 2025)

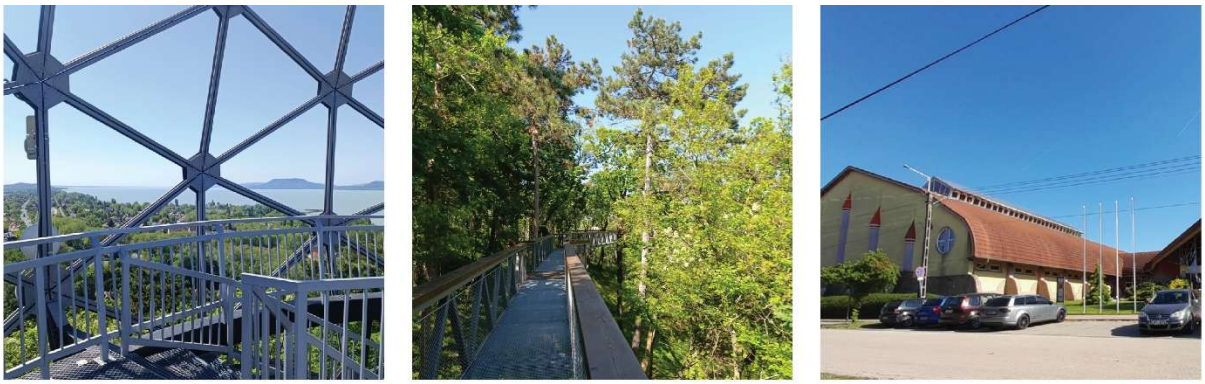
A 7-es főút és a vasútvonal ketté szeli a települést és ennek a Balaton felöli része az **üdülő övezet.** Az 1900-as években a fürdőkultúra kialakulásával a területet a fővárosi nyaralni vágyók

villákkal építették be, majd az 1960-tól állami üdülők épültek elterülő tömegekkel. A partra lefutó utcákat árnyékoló platán fasorok és teniszpályák, a korabeli fürdőegyesület és köztük gyulai Gaál Gaszton öröksége. Az üdülő övezet központja a Platán tér, ahol zenepavilon, vendéglátóhelyek és a borudvar (lásd 5. ábra) várja a nyaralóvendégeket. Az elmúlt években nagy mértékben átalakult a központi Platán strand (lásd 5. ábra), kibővülve élményfürdővel, sportpályákkal és zöldfelületi megújítással. A kikötőben áll egy partravetett Csavargőzös műemlékhajó-múzeum (lásd 5. ábra), mely első balatoni csavargőzösként a balatoni hajózást mutatja be. A tóba nyúló földnyelven áll a kemping és a Sziget strand, ahol a vízben fellelhető az egykori gőzvasút szigetszerű kivételi műtárgya nádassal körülvéve, melyet a helybéliek "Szúnyog-szigetnek" neveznek. A város nyugati végén a Szabadság liget néven, új, kétszintes, mediterrán hangulatú társasházak épültek, az egykori állami vállalatok üdülői helyén.

5. ábra: Üdülő övezet: I. Platán strand, II. Csavargőzös Műemlékhajó, III. Borudvar (Pór Sára, 2025)

A **kertvárost** (lásd 6. ábra) a Várdomb és a településközpontot körülvevő lakóövezet alkotja. A védett feketefenyőkkel borított Várdombon, a hajdani földvár területén áll, a város jelképévé vált építmény, a Gömbkilátó. Az kalandpark és lombkorona sétány létesítésével frekventált turisztikai központtá vált. A Várdombtól keletre elterülő egykori mezőgazdasági terület, az 1970-es évektől nagy ütemben fejlődésnek indult és kialakult a Császta városrész. Az utcák szabályos hálót rajzolnak ki, a telkek előtt széles zöldsáv húzódik fasorokkal beépítve. A hajdani FMF Téglagyár területén, ma színvonalas sportélet folyik a Nemzeti Kézilabda Akadémia sportcsarnokaiban és az Arányi János Sport- és Szabadidőközpontban. A település nyugati felében, a vasúttal párhuzamosan futó Erzsébet utca, a település első utcáinak egyike. Az 1980-90-es években itt társasházak és csoportos beépítésű ikerházak épültek. A település végén berekre lefutó kis utcák nyílnak, azokon földszintes hétvégi házakkal.

6. ábra: Kertváros: I. Gömbkilátó, II. lombkoronasétány, III. Urányi János Sport- és Szabadidőközpont (Pór Sára, 2025)

A **Jankovich-telep** (lásd 7. ábra) 1929-ben az akkori modern városfejlesztési elvek mentén, egységes parcellázással, a Jankovich gróftól vásárolt telkeken budapesti köztisztviselők építkeztek. A nyaralótelepnek saját temploma, postája, kaszinója és részönkormányzata működött és saját vasúti megállójára érkezhettek a nyaralótulajdonosok. A nyaralók arányos méretű telkeken, sok zöldfelülettel, 1-2 szintes magassággal, díszített vakolt homlokzattal és zsalus ablakokkal készültek a kornak megfelelően. Ez a terület kissé kiesik a helyiek mindennapi életéből, de népszerűségét a vízparton álló dupla platánfasoros Vejtey sétány és túlparti hegyek különleges látványának egysége adja. Ma is tudatos értékvédők élnek itt, akik a hagyományos partszakasz védelméért sokat tesznek. **(TAK, 2018)**.

7. ábra: Jankovich-telep: I. Nagyboldogasszony kápolna, II. Vejtey Ferenc sétány, III. védett villaépület (Pór Sára, 2025)

2.4. A mintaterület értékei

2.4.1. Táji és természeti értékek

A **Balaton** (lásd 8. ábra) nem csak turisztikai, de természeti szempontból is jelentős. A Ramsari Egyezmény hatálya alá tartozó vizes élőhely, az ökológiai hálózat kiemelt magterülete, valamint Natura 2000-es védettséget is élvez.

A település nyugati részén fekvő **Ordacsehi-berek** (azonosítója: HUDD20036) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület és szintén része a Ramsari területeknek, a Natura 2000 különleges természetmegőrzési területeknek és az országos ökológiai hálózat magterületeinek is (lásd 8. ábra). A berekben láptavak, mészkedvelő üde láp- és sásrétek, enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők találhatóak **(KJTTFT, 2014)**.

A **Várdomb** (Vár-hegy), mint földvár ex lege védettség alatt álló terület. Korábban fátlan volt és Kopaszdombnak nevezték, majd az 1930-as években gyulai Gaál Gaszton fölbirtokos kezdeményezésére feketefenyővel *(Pinus nigra)* ültették be és így kapta a mai jellegét. A településközponthoz közel található és könnyen megközelíthető, így vonzó turistacélpont, különösen amióta a Gömbkilátó mellett lombkorona sétány és kalandpark is gazdagítja a környeztet. A feketefenyő véderdő helyi jelentőségű védett természeti védett terület.

A **Temetődombon** (lásd 8. ábra) tárták fel Boglár ősitemplomát az Árpád-korból, majd később falu temetőjének adott helyet. A dombon található a Kék és a Vörös kápolna, illetve a nemrégiben megújult Erzsébet park, ahonnan gyönyörű panoráma nyílik a Balatonra. A „Temetődomb és plébánia kertje” táj és településképi szempontból helyi védett természeti terület **(TKR, 2018)**.

8. ábra: Táji és természeti értékek: I. Balaton, II. Ordacsehi-berek, III. Temetődomb (Pór Sára, 2025)

Balatonboglár emblematikus fafaja a **platán** *(Platanus x hispanica)*, mely számos köztér nevében visszaköszön (Platán strand, Platán tér, Platán sor). Hat helyi védett platán fasorral rendelkezik a város (Vejtey Ferenc sétány, Parti sétány, Platán sor, Tinódi utca, Kodály utca, Kikötő utca), melyek közül több nem csak egy, hanem két vagy négy soros beültetésben áll (lásd 9. ábra). Az első fákat 1906-ban telepítették a vízpart közelében a Fürdőegyesület és a Déli Vaspálya Társaság támogatásával. Közülük talán a legelegánsabb a Platán sor, ahol a fák négy sorban magasodnak és az út szélein korzót, középen egy széles kocsiutat alakítottak ki.

9. ábra: Helyi védett platán fasorok: I. Platán sor, II. Kodály utca, III. Parti sétány (Pór Sára, 2025)

2.4.2. Műemléki és helyi értékek

Balatonboglár számos olyan védendő értéket őriz, amelyek főként a 20. századi történetének lenyomatai, illetve a település adottságaiból adódnak. **Műemléki védettség** alatt áll a Bárány-kúria és környezete, a Kék kápolna, a Vörös kápolna és a római katolikus templom. **Helyi védelemben** részesül 80 db lakóépület (ebből 24 db a Jankovich-telepen), 2 db kikötőépület, a református templom, a posta, a plébánia és műemléképülete (javasolt műemléki védettségre) és a Nagyboldogasszony templom. Egyéb védett építmény a Xantus János Gömbkilátó és további 2 db kilátóépítmény, a 2 db emlékmű, 3 db feszület, egy Pléh krisztus és a Lourdes-i Szűz Mária barlang. Védelem alatt nem áll, de **egyedi tájértéknek** tekinthető az Balatoni Csavargőzös Hajómúzeum, az evangélikus templom, a Lengyel-Magyar Barátság Háza (művelődési ház), a Vízbe lépő lány szobra, a Tornász lány szobra és Teleki Pál szobra. A változatos terepviszonya és a Balaton közelsége miatt **értékes látványkapcsolatokkal** (lásd 10. és 11. ábra) rendelkezik, főként a magaslatokról (Várdomb, Temetődomb) és a Balaton parti szakaszokon (Vejtey Ferenc sétány, Platán strand, kikötő) **(INT-4)**.

10. ábra: Látvány: I. Lombkoronasétányból (6), II. Temetődombról (5), III. Sziget strandról (2) (Pór Sára, 2025)

11. ábra: Értékes látványkapcsolatok (Pór Sára, 2025, Alaptérkép: Google Satellite)

A **Kék kápolna** (lásd 12. ábra) neogótikus stílusban épült 1856-ban a Körmendy család temetkezési kápolnájaként, melyet később a falu egyházközségének adományoztak és 1932-ig (a nagy templom megépüléséig), itt misézett a boglári plébános a híveinek. A Temetődomb másik látványossága a **Vörös kápolna** (lásd 12. ábra), mely 1896-ban épült szintén neogótikus stílusban. A gyulai Gaál, majd a Bárány család temetkezési kápolnája volt. 1968-tól 15 éven át Galántai György bérelte műteremnek és létrehozott egy avantgárd művésztelepet. A mai időkben is képzőművészeti kiállító helyként használják.

Varga Béla plébános kezdeményezésére 1931-ben a **Szent Kereszt Felmagasztalása római katolikus templom** (lásd 12. ábra) Kotsis Iván tervei alapján. A helyi közösség és a nyaralóvendégek példaértékű összefogásával az épület egy év alatt elkészült. Famennyezetes, egyszerű téglatesttömegű és különálló harangtoronnyal rendelkező épület, a hazai modern egyházművészet első vonulatába tartozó templom **(HORVÁTH, 2022)**.

12. ábra: Műemlékek: I. Kék kápolna, II. Vörös kápolna, III. Szent Kereszt Felmagasztalása római katolikus templom (Pór Sára, 2025)

A BB Zrt. hajdani központjának területén áll a **Bárány-Gaál kúria** (lásd 13. ábra), mely egy Bárány Pál által építtetett klasszicista kastély. A később Gaál Gaszton kúriát az államosítás után a Balatonboglári Állami Gazdaság szolgálati lakásoknak átalakította, feldarabolva a belső szerkezetét és átalakítva a homlokzati nyílászárit. Az 1980-as években szakszerű felújítást végeztek, mely során visszaállították az eredeti állapotát és homlokzatait és a későbbiekben vendégházként használták. Jelenlegi tulajdonosa szintén szálláshelyként üzemelteti.

A **Xantus János Gömbkilátó** (lásd 13. ábra) a vulkanikus eredetű Várdomb csúcsán áll. A 165 méter magas és 15 méter átmérőjű alumínium szerkezet emblematikus jelképépévé vált a városnak. Habár az egyik legismertebb boglári látványosság, csak az szocializmus idején került a településre. Az 1958-as brüsszeli világkiállításra épült Kádár István tervei alapján, háromszög elemekből és öttagú kapcsolódással. Az 1960-es évek végén Balatonboglárra került és 1970-től már Xantus János néven szerepel. 2012-ben az építmény és környezete teljesen megújult. A pazar körpanoráma a tetejéről rengeteg látogatót vonz.

Kotsis Iván építész, műegyetemi tanár tervezte a **művelődésiházat** (lásd 13. ábra), az egykori lengyel gimnázium és líceumot, illetve a **plébánia** épületét is, amely Varga Béla plébános otthona volt. A balatonboglári dr. Kotsis Iván tervezte épületek az építész munkásságát méltón reprezentálják, ezzel együtt a lengyel és a francia menekültek befogadásával összefüggésben nemzeti történelmünk emlékhelyei.

13. ábra: Műemlék: I. Bárány-Gaál kúria, Helyi védett: II. Gömbkilátó, III. Lengyel-magyar Barátság Háza (Pór Sára, 2025)

A **Tornász lány szobra** (lásd 14. ábra) a Platán park központi helyén található 1979 óta. A 3 méteres szobor a Puskás Ferenc Stadion (korábban Népstadion) kertjében álló *Tornászlányok* című kompozíció egyik felnagyított alakja. A szobor Győri Dezső alkotása, amely az ötszörös olimpiai bajnokot, Keleti Ágnes tornászt ábrázolja. A **Vízbelépő lány szobra** (lásd 14. ábra) Johann Müller alkotása, mely sok helyen állt már a városban. Egy régi időket idéző klasszikus alkotás, melyet az 1920-as évek elején terrakotta agyagból készítettek, de sérülékenysége miatt bronzból újraöntöttek és az új méltó helye a Platán strand bejárata lett **(TAK, 2018)**.

14. ábra: Egyedi tájértékek: I. Tornászlány szobra, II. Vízbelépő lány szobra (Pór Sára, 2025)

2.5. Balatonboglár meghatározó történelmi korszakai napjainkig

A településen előkerült régészeti leletek arról tesznek tanúbizonyságot, hogy a terület már az **bronzkorban** is lakott volt. Ebből az időszakból származik a Várdomb, ahol az egykori sáncrendszer nyomai ma is felfedezhetőek. A település az **Árpád-korban** a Tihanyi Apátság tulajdona volt. Először 1211-ben említik írásos források *villa Boclar* néven II. Endre király

egy oklevelében. A Temetődomb egy Árpád-kori temető és ősitemploma maradványait ma is őrzi **(VÁSÁRHELYI, 2006)**.

A **törökök idején** a település elnéptelenedett és Boglár ősi templomára egy úgynevezett *castelt*, azaz őrtornyot építettek. A hódoltság után a vidéket újraosztották. Boglár a 18. században a Bárány család tulajdona lett, majd a Jankovics család is tulajdonrészt kapott. A település **révátkelőt** épített Boglár és Rendes között és később gőzhajó kikötőt is üzemeltetett. 1872-ben a *„Balaton”* nevű első csavargőzös is megjelent a tó vizén **(INT-4)**.

1863-ban épült meg a **Déli Vasútvonal**. Boglár a kevés megállók egyike volt, így szerepe egyre jelentősebbé vált, fontos kereskedelmi központtá lett. 1880-as évek nagy változást hoztak a falu életébe a **fürdőkultúra** kialakulásával. Ekkor épült a Grand Hotel, Balaton Szálló (lásd 15. ábra) és számos nyaralóvilla, mint például a Hétház utca épületei vagy a Löwensohn Adél villatelep épületei. Létrejött a Fürdőegyesület, melynek köszönhetően fürdősátrak és kabinok jelentek a tó partján (lásd 15. ábra). Az első világháborút követően megváltozott a fürdőélet, mert a Trianoni békeszerződés miatt a nyaralók száma kevesebb lett **(HORVÁTH, 2016)**.

A vendégek szórakoztatására **teniszpályákat** létesítettek, melyeken a mai napig országos szintű versenyeket rendeznek. Később a strandfürdőt **gyógyfürdővé** nyilvánították. A víz és a homok együttes gyógyítóhatását fedezték fel a mozgásszervi problémákra. A Kotsis Iván által tervezett gyógyítóépítményben rendelőhelyiség (lásd 15. ábra), orvosoknak és a gyógyulóknak való szállás kapott helyet. 1943-ig eredményes gyógy-és homokfürdő működött, majd a második világháború kitörése után az építményt lebontották és a fürdőkultúrában is hanyatlás következett be. Ma már nem gyógyfürdőként tekintünk a strandra, de ennek a kornak az emlékét őrzi a híres platán fasor **(HORVÁTH, 2015)**.

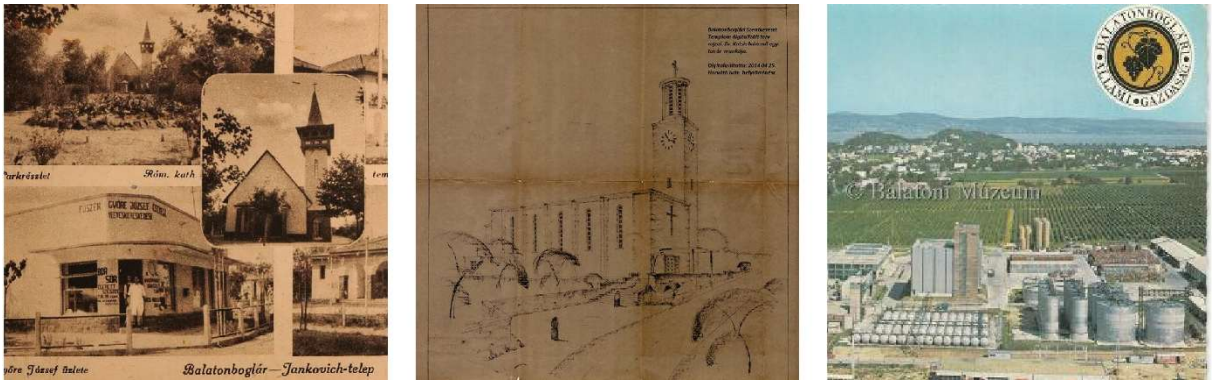

15. ábra: Boglári strandolók háttérben a fürdőházakkal (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), II. Balaton szálloda (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván)), III. dr. Kotsis Iván tervezte egykori fürdőház (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván) Adatközlő: Horváth Iván

Későbbiekben létrejött a **Jankovich-telep**, ahol csatorna- és villanyhálózatot építettek ki és a kaszinóhoz fásított korzó vezetett (lásd 16. ábra). Kiemelkedő szerepet játszott a város arculat formálásában **Kotsis Iván** műegyetemi tanár, aki a jól ismert római katolikus templomot, a parókiát és a kultúrházat tervezte az 1930-as években (lásd 16. ábra). **Varga Béla** plébános és **gyulai Gaál Gaszton** befolyásos földbirtokos és országgyűlési képviselők számos lépést tettek a város fejlődéséért (feketefenyő és platán telepítések).

A **második világháború alatt** tömegesen érkeztek a **lengyel menekültek** Magyarországra. Az országban kivételes módon, a lengyel zsidóság megsegítésére 1941-ben egy magas színvonalú gimnáziumot hoztak létre Bogláron **(HORVÁTH, 2022)**. 1942-ben ennek egy külön épületet is építettek, ami a mai művelődési ház (Lengyel-Magyar Barátság Háza).

Az 1950-es években létrejött a **Balatonboglári Állami Gazdaság**, mely nagy változást hozott a település életében, a mezőgazdasági ágazat megerősödött (lásd 16. ábra). Az idegenforgalom újrafellendült és az újonnan betelepülők száma is radikálisan megnőtt. Az 1970-es években **jelentős tereprendezés** történt és feltöltötték és parkosították az egykori nagy öblöt, mely a mai Platán Strand és Kodály Strand területe. Ez a nagyszabású beavatkozás fontos lépés volt, mert ez a mai városnak is a nagy központi zöldfelülete, rendezvény helyszíne és a turizmus szempontjából is jelentős területe. A rendszerváltás környékén épült meg a település központja sétálóutcával és üzletekkel. Rövid ideig Boglár és Lelle egyesült (1978-1991), a különválást követően pedig mindkét település megtarthatta városi rangját. Balatonboglár mai településszerkezete a 20. század végére alakult ki **(HORVÁTH, 2015)**.

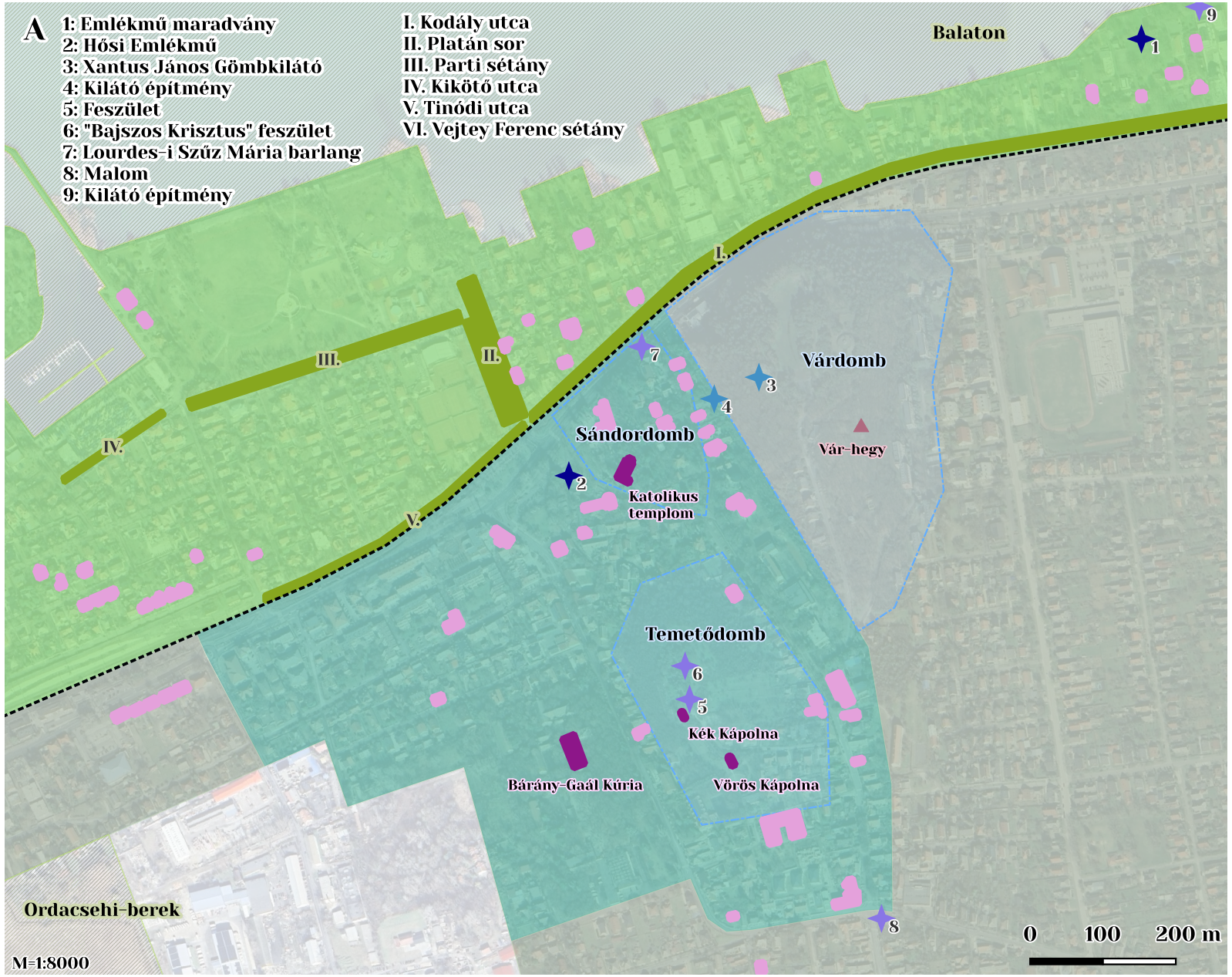
16. ábra: Jankovich-telep képeslapja (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), II. dr. Kotsis Iván terve a katolikus templomról (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), III. Boglári Állami Gazdaság (Balaton Múzeum, adatközlő: Horváth Iván)

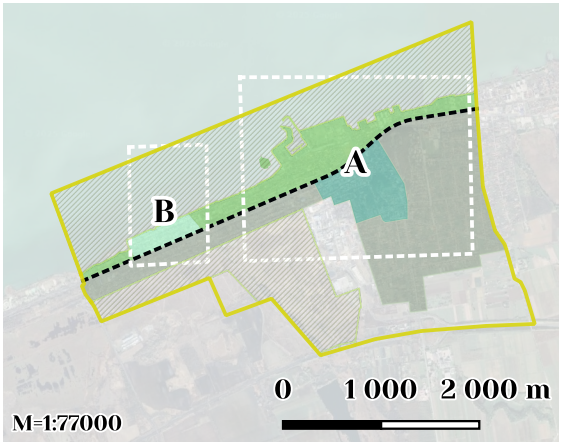
A **2000-es évek elején** megépül az **M7-es autópálya**, mely átszeli a települést és délen a Kislaki városrészt izolálja. Ezzel a létesítéssel a településen átmenő forgalom csökkent és egy élhetőbb várossá fejlődött Balatonboglár. A könnyű megközelíthetőség miatt nem csak

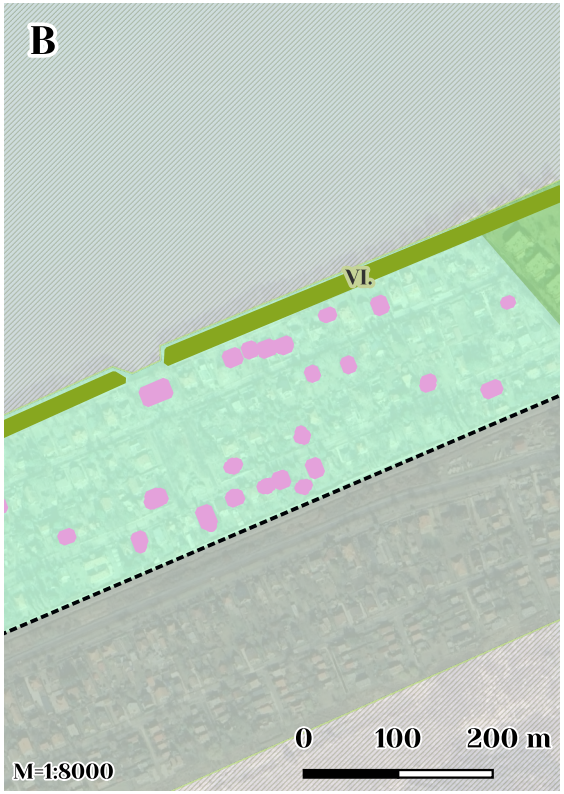
turisztikai, de gazdasági beruházási célpontjáttá is vált a környék. A **2010-es évektől** kezdve az **Európa Uniós pályázatokkal** több épület, köztér és zöldfelület újult meg, mely folyamat a ma napig is tart **(INT-1)**. Ennek köszönhetően megújult a **Platán strand** (élményfürdő, borudvar, sétány, pavilonok, zöldfelület megújítás) a **Várdomb** (kalandpark, lombkorona sétány) és a **Temetődomb** (Erzsébet park). Napjainkban országos jelentőséggel bír a turisztikai vonzereje, hiszen itt rendezik meg a **Balaton-átúszást**, számos színvonalas kulturális programnak ad helyet és a **Boglári Szüreti Fesztiválra** (lásd 17. ábra) is sok látogató jön augusztus 20-án. Ezentúl a Nemzeti Kézilabda Akadémia (NEKA), valamint a Balatonboglári Tenisz Club (BBTC) is szerepet játszik a város életében (lásd 17. ábra).

17. ábra: I. a megújított Platán strand (Pór Sára, 2025), II. Tenisz pályák (Pór Sára, 2025), III. Boglári Szüreti Fesztivál tűzijátéka augusztus 20-án (Böröczky Bulcsú, 2024. Facebook-bejegyzés, elérhető: https://www.facebook.com/photo/?fbid=2815872425235008&set=g.511085662279862)

- Mintaterület határa
- Vasút vonala
- NATURA 2000, Ramsari és ÖH magterülete
- Vulkanikus eredetű kiemelkedések
- Helyi védett természeti terület
- Helyi védett fasorok
- Ex lege védett földvár
- Műemlékek
- Helyi védett értékek
- Helyi védett építmények
- Helytörténeti emlékek
- Egyedi tájértékek

Településrészek
- Jankovich-telep
- Üdülő övezet
- Településközpont
- Kertváros

VIZSGÁLATI TERVLAP	MATE
Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék Készítette: Pór Sára Konzulens: dr. Valánszki István Szakdolgozat címe: Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálata	
Alaptérkép: Google Satellite Budapest, 2025.11.02.	É

3. Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálatának módszertana

A vizsgálatom adatgyűjtési eszközének a **kérdőívet találtam a legalkalmasabbnak**. A módszer előnye, hogy lehetővé teszi a nagyszámú válaszadó elérését, ezáltal szélesebb társadalmi réteg véleményét tudja megmutatni. Továbbá online formában könnyen terjeszthető, így olyan válaszadókhoz is eljuthattam, akiket más adatgyűjtési technikákkal, például személyes interjúval, nem tudtam volna megszólítani. A kérdőív biztosítja az anonimitást, ami hozzájárulhatott az őszinte válaszadáshoz, illetve a standardizált kérdésszerkezet lehetővé teszi az adatok összehasonlíthatóságát és egységes feldolgozását.

A feltett kérdések tartalmaznak rövid kifejtést igénylő, Likert-skála típusú, egyszeres és többszörös választásos, felsorolásos és opcionálisan rajzoló kérdéseket. A rövid kifejtést igénylő kérdések dominánsan a szabad asszociáción alapulnak. A **zárt, kvantitatív kérdéstípusok** (pl. Likert-skálák, előre megadott válaszopciók) elősegítik az adatok egyértelmű értelmezését és statisztikai elemzését és kiegészülve a **nyílt, kvalitatív kérdéstípusokkal** (pl. rövid kifejtés, mondat befejezés, rajzolás) egy átfogó képet kaphatunk a településhez való kötődésről és az identitásalkotó elemeinek azonosításáról.

3.1. A kérdőív mintavétele és adatgyűjtése

18. ábra: A kérdőív mintavétele és adatgyűjtése (Pór Sára, 2025)

A kérdőív **célcsoportja** a balatonboglári lakosság volt, illetve minden olyan egyén, aki a településhez bármilyen formában kötődik. Ily módon a településen rendszeresen üdülők, a rokonlátogatók, az egykori lakosok és a településre ingázók meglátásai is gazdagították az eredményeket.

A kérdőív **online** (Google Űrlapok) és **offline** (papíralapon) is kitölthető volt. Minden kérdés azonos volt, az egyetlen eltérés (a formátumból adódóan), hogy a 2. szakaszban található *"Ha lehetősége lenne elkészíteni egy új címert Balatonboglárnak, milyen motívumokat, elemeket tenne rá?"* kérdésnél a papíralapú kitöltőknek a verbális válaszadás mellett volt lehetőségük vizuálisan (rajzzal) is kifejezni az ötleteiket egy erre kijelölt keretbe. A kérdőív kitöltése hozzávetőlegesen 10-15 percet vett igénybe és a kitöltők önkéntes alapon és név nélkül járultak hozzá (lásd 18.ábra).

Az kérdőív kitöltésére 2025.04.07 és 2025.06. 01. között volt lehetősség, mely idő alatt 156 fő adott választ: 112 fő online és 44 fő papíralapon. Az adatokat Google Táblázatokban rögzítettem és elemeztem.

3.2. A kérdőív szakirodalmi háttere

A kérdőív előkészítéséhez **szakirodalmi kutatást** végeztem ***„hólabda-módszerrel",*** azaz a releváns szakirodalmak hivatkozásai mentén tanulmányoztam tovább. A továbbiakban azokat a tanulmányokat említem meg, melyekre ténylegesen támaszkodtam és a kérdőív alapjául szolgálnak.

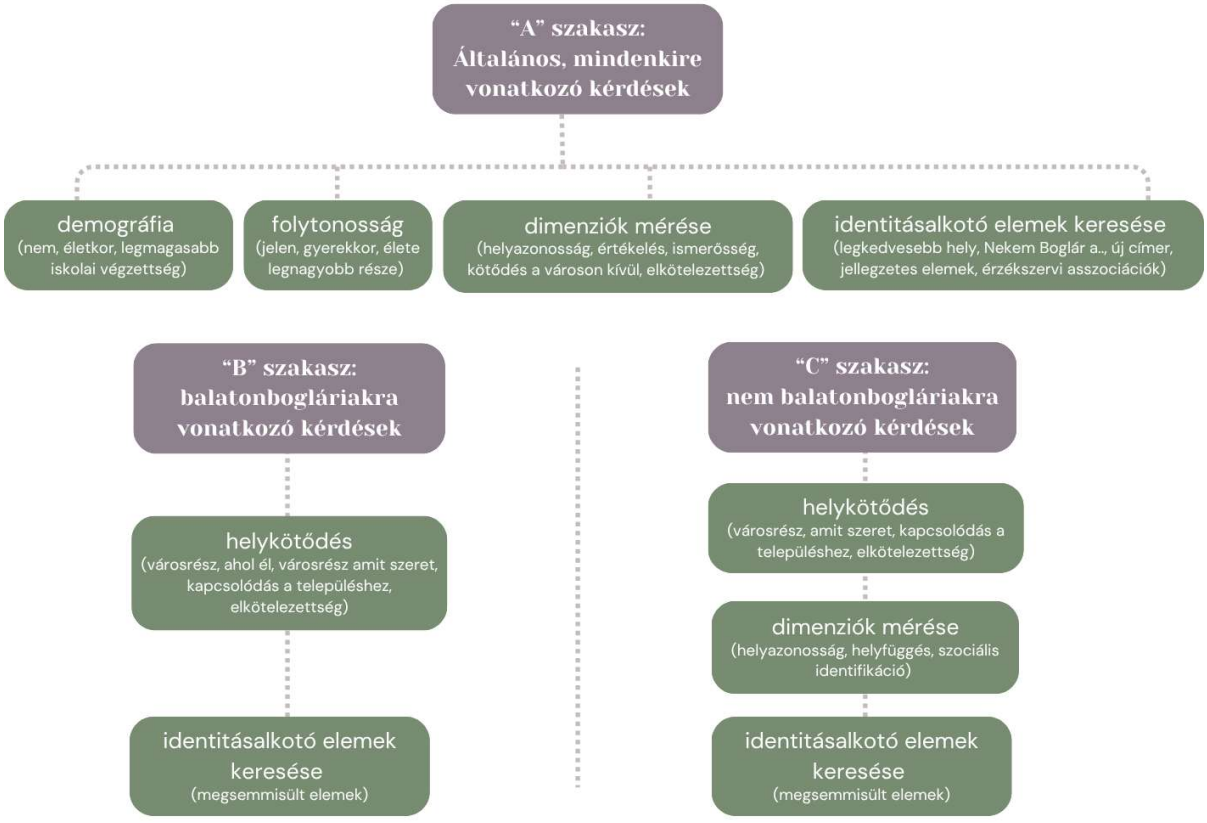
19. ábra: A kérdőív szakirodalmi háttere (Pór Sára, 2025)

Szakirodalmi alapként szolgált **Várkonyi Gábor István (2020)** tanulmánya, amelyben a **Félanneau (2004)** által kidolgozott ***Topológiai Identitás Skála*** magyar változata *(ford. Várkonyi Gábor István)*, valamint **Hernandez et al. (2007)** ***Helykötődés mérése*** magyar változata *(ford. Várkonyi Gábor István)* is szerepel. A *Topológiai Identitás Skála* egyes dimenzióit (*általános kötődés, ismerősség, elkötelezettség, szociális identifikáció*) és a *Helykötődés mérése* egy dimenzióját (*kötődés a várostól távol*) a hozzájuk tartozó

indikátorokkal együtt adaptáltam a saját célrendszeremhez igazítva. Ennek értelmében bizonyos indikátorokat (állításokat) változtatás nélkül emeltem át, míg másokat módosítottam **(VÁRKONYI, 2020)**. Továbbá **Borkó Anna Éva (2024)** ***A táji identitás konstruktivista megközelítéssel három vidéki település mintáján - A táj, mint egyéni és közösségi konstrukció*** című tanulmánya is fontos alapot jelentett a kérdőív összeállításában. A szerző által felhasznált nemzetközi szakirodalmak, így tehát **Prayitno et al. (2021), Williams és Roggenbuck (1989),** valamint **Raymond et al. (2010)** dimenzióiból (*helyazonosság, helyfüggés, közösségi kötődés, tájképi kötődés*) és ezek indikátoraiból, valamint a szerző által írt kérdéssorból szintén beépítettem a kutatásomba (lásd 1. melléklet) **(BORKÓ, 2024).**

A demográfiai adatok felvételénél az **életkori kategóriákhoz** az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) által leggyakrabban alkalmazott korhatárokat vettem alapul, azonban az időskor alsó határát a magyarországi nyugdíjkorhatárhoz igazítva 65 évnél húztam meg **(INT-3)**. A **legmagasabb iskolai végzettség kategóriáit** a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) *„Legmagasabb iskolai végzettség B változat”* **(INT-2)** szerint határoztam meg (lásd 1. melléklet és 19. ábra).

3.3. A kérdőív felépítése és tartalma

20. ábra: A kérdőív szerkezeti felépítése (Pór Sára, 2025)

Az összeállított kérdéssor **három szakaszból** („A” szakasz, „B” szakasz és „C” szakasz) tevődik össze, illetve egy kitöltést segítő térképmelléklettel egészül ki. A kérdőív az „A” szakasszal indul. Az „A” szakasz utolsó kérdése az *“Életvitelszerűen él jelenleg Balatonbogláron?”* a kérdőív elágazását jelenti, hiszen innentől két kimenetel lehetséges. Amennyiben a válaszadó „igen” -nel válaszol a feltett kérdésre a „B” szakaszt, amennyiben „nem” -mel a „C” szakaszt folytatja tovább. Ennek értelmében az **„A”** az **alapkérdéseket** tartalmazó, mindenkit érintő szakasz, míg a **„B” csak a Balatonbogáron élőkre** és a **„C” csak a nem Balatonbogláron élőkre** vonatkozik (lásd 2. melléklet és 20. ábra).

A „B” és „C” szakasz kérdései között megjelennek **átfedések** (pl.: *“Melyik városrészt kedveli leginkább?”*), de olyan kérdések is melyek csak az egyik vagy csak a másik csoport esetében értelmezhető.

A továbbiakban az egyes szakaszok felépítését és a mért mutatókat és dimenziókat mutatom be.

3.3.1. „A” szakasz: Általános, mindenkire vonatkozó kérdések

21. ábra: A kérdőív "A" szakasza (Pór Sára, 2025)

A demográfiai kérdések felvétele után eldöntendő kérdésekkel **a kitöltő és a település közötti kapcsolat folytonosságára** irányulnak. Így például arra, hogy jelenleg a településen élnek-e, itt töltötték-e a gyerekkorukat és/vagy életük legnagyobb részét. A folytonosságot az alábbi 3 kérdéssel mértem: 1. *„Balatonbogláron töltötte gyerekkorát?”* 2. *„Balatonbogláron töltötte élete legnagyobb részét?”* 3. *Életvitelszerűen él jelenleg Balatonbogláron?”*

Tovább haladva 4-fokú Likert-skálát alkalmazva állításokat pontoznak *(1- egyáltalán nem értek egyet, 2 - inkább nem értek egyet, 3 - inkább egyet értek, 4 - teljesen egyetértek)* a válaszadók, mely állítások az alábbi **öt dimenziót** mérik: ***helyazonosság, értékelés, ismerősség, kötődés a városon kívül, elkötelezettség*** (lásd 1. melléklet, 2. melléklet és 21. ábra).

A ***helyazonosság*** Balatonboglár szerepét méri az egyén személyes identitásában. Tudja-e magát azonosítani vele. Úgy véli-e, hogy a település része a személyiségének. Azt érzi-e, hogy idetartozik vagy hogy Balatonboglárt tartja-e a tényleges otthonának. A *helyazonosságot* az alábbi hat indikátorral mértem: *1. „A tény, hogy Boglárhoz kötődöm, jól tükröződik a személyiségemben.", 2. „Számomra ez a város olyan, mintha a részem lenne.", 3. „Amikor Bogláron sétálgatok, erősen érzem, hogy idetartozom.", 4. „Boglár sokat jelent nekem.", 5. „Erősen kötődőm Boglárhoz.", 6. „Otthonosan érzem magam ebben a városban."*

Az ***értékelés*** szempont a település észlelt egyediségét méri. Azt, hogy a kitöltők szemében Balatonboglár egyedülálló-e, illetve a települést és annak karakterét mennyire tartják különlegesnek. Van-e még egy olyan hely Balatonboglár, rendelkezik-e megkülönböztethető jegyekkel. Az *értékelést* az alábbi két indikátorral mértem: *1. „Nincs még egy olyan hely, mint Boglár.", 2. „A boglári táj egyedi, más tájaktól megkülönböztethető karakterrel rendelkezik."*

Az ***ismerősség*** aspektusa a település jelentőségét vizsgálja az egyén személyes múltjában. Azaz Balatonboglár számára a múltat eleveníti-e fel és sok emlékkel rendelkezik-e településsel kapcsolatban. Az ismerősség továbbá azt is érinti, hogy a kitöltő ismeri-e annyira a települést, hogy felismerje egy bármelyik korábban készült fényképekről. Az *ismerősséget* az alábbi három indikátorral mértem: *1. „Ebben a városban sok dolog a múltamra emlékeztet.", 2. „Sok emlék fűz ehhez a településhez.", 3. „Annyira jól ismerem Boglárt, hogy egy fotóról felismerném a várost, bármikor is készült az."*

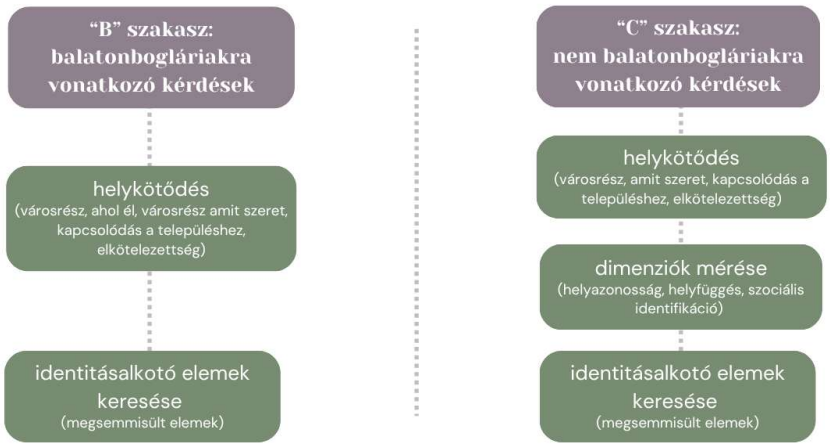
A ***kötődés a városon kívül*** dimenzió arra keresi a választ, hogy a kitöltők, hogyan viszonyulnak Balatonboglárhoz akkor, amikor nem ott tartózkodnak, hanem messzebbre utaznak. Tapasztalnak-e elvágyódást a település iránt és ha igen, akkor milyen mértékben. A *kötődést a városon kívül* az alábbi három indikátorral mértem: *1. „Amikor hosszú időre távol vagyok, vágyom vissza.", 2. „Amikor távol vagyok, hiányzik a város.", 3. „Ha elmegyek, boldog vagyok, hogy visszatérhetek."*

Az ***elkötelezettség*** kérdésében azt mértem, hogy a kitöltők jövője összekapcsolódik-e a településsel. A hosszútávú elképzeléseikben szerepet játszik-e Balatonboglár és/vagy érdeklődést tanúsítanak-e a település jövőbeli fejlődése iránt. Az *elkötelezettséget* az alábbi két indikátorral mértem: *1. „Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének.", 2. „Boglár fontos szerepet tölt be jövőbeli terveimben."*

Majd az 1. alcélomra kerestem a választ és **Balatonboglár identitásalkotó elemeit** térképeztem fel. Ehhez többféle kérdést alkalmaztam, melyek között szerepel mondat

kiegészítő, egyszerű válaszadó és opcionális rajzoló feladat is. A kitöltők megnevezték a **számukra legkedvesebb boglári helyet**, kifejezték, hogy **mit jelent számukra a település** *(„Nekem Boglár a..”*) és felsorolnak **olyan elemeket, amelyeket egyedinek, a település sajátosságának gondolnak** és/vagy a **boglári címeren viszontlátanának**. Végül arra kérem őket, hogy elevenítsék fel Balatonboglárt maguk előtt és írják le **érzékszervi asszociációikat**, így öt látványelemet, négy illatot, három ízt, kettő hanghatást és egy érzést. Az identitásalkotó elemeket az alábbi kérdésekkel kerestem: *1. „Melyik a legkedvesebb hely az Ön számára Balatonbogláron?” 2. „Hogyan fejezné be a mondatot? Nekem Boglár a..” 3. Ha lehetősége lenne elkészíteni egy új címert Balatonboglárnak, milyen motívumokat, elemeket tenne rá? 4. Írja le azt az öt látványelemet, négy illatot három ízt, két hanghatást és egy érzést, ami először eszébe jut Boglárról! 5. Ön szerint melyek a település jellegzetes, egyedi elemei (pl. látvány, épület, fasor, szobor), amelyek megkülönböztethetővé teszik Balatonboglárt más településtől.*

3.3.2. „B” szakasz: balatonboglárikra vonatkozó kérdések és „C” szakasz: Nem balatonboglárikra vonatkozó kérdések

22. ábra: A kérdőív "B" és "C" szakaszai (Pór Sára, 2025)

A kérdőív ezen a ponton válik szét ketté, de amiért átfedés van a kérdésekben, közösen mutatom be a „B” és „C” szakaszokat. Dominánsan a helykötődésre, a megsemmisült identitásalkotó elemekre keresem a választ, de a boglárialnak egy további dimenziókat mérő feladat is van (lásd 2. melléklet és 22. ábra).

A **helyi kötődés** részben arra keresem a választ, hogy a kitöltők **melyik városrészt kedvelik leginkább**. Illetve a boglári kitöltők esetében azt is megnézem, hogy **egyezik-e** a legkedveltebb településrész **azzal, ahol élnek** és melyik városrészben élők a legelkötelezettebbek a sajátjuk iránt. Ahhoz, hogy a kitöltő számára is egyértelmű legyen, hogy mely településrész pontosan hol és milyen kiterjedésben helyezkedik el, egy őket segítő térképmellékletet is készítettem,

melyről leolvasható a négy településrész általam meghatározott határvonala és a legjelentősebb utak és tájékozódási pontok. Továbbá azt vizsgálom, hogy **hogyan kapcsolódik a településhez** (boglériak esetében, hogy innen származik-e vagy ideköltözött-e), illetve azt, hogy **ha a kitöltőn múlna, akkor Boglárt választaná-e lakóhelyéül.**

A „B" szakaszban, a boglári kitöltők kapnak egy **újabb dimenziókat mérő** feladatot, melyben a már korábban is vizsgált ***helyazonosságot*,** illetve a *helyfüggést* és a *szociális identifikációt* vizsgálom. A helyazonosságot az alábbi hat indikátorral mértem: 1. *„Tősgyökeres boglárinak tartom magam.",* 2. *„Egyszerűen boglári lakosnak tartom magam."*, 3. *„Büszke vagyok arra, hogy Bogláron élek."* (lásd 1. melléklet).

A ***helyfüggésnél*** azt vizsgáltam, hogy a Balatonboglár rendelkezik-e olyan adottságokkal, amelyek meghatározzák az egyének életmódját. Illetve azt az életet, amit itt élnek azt máshol is tudnák-e kivitelezni, azaz függnek-e a várostól. A *helyfüggést* az alábbi hat indikátorral mértem: 1. *„Nem tudom elképzelni, hogy másik városban éljek, mert túl sok mindent kellene feladnom magamból.", 2. „Más település is tud számomra otthon érzést adni.", 3. „Valószínűleg az életem ugyanúgy alakul és ugyanazokat a dolgokat élem át akkor is, ha más helyen élek.", 4. „Bogláron boldogabb vagyok, mint máshol.", 5. „Boglár tökéletes hely a mindennapi teendőim elvégzéséhez.", 6. „Azokat a dolgokat, tevékenységeket, amiket itt végzek, más helyen is éppúgy élvezném."*

A ***szociális identifikációnál*** a boglári közösség összetartását és kohézióját mértem. Arra kerestem a választ, hogy a településhez kötődésükben milyen mértékben játszik fontos szerepet az, hogy kikkel veszik körbe magukat. A *szociális identifikációt* az alábbi öt indikátorral mértem: *1. „Az itt kialakított barátságok nagyon fontosak számomra.", 2. „Ha nem lennének itt barátaim/családtagjaim, valószínűleg elköltöznék innen.", 3. „Úgy érzem sokat elárul rólam az, hogy a része vagyok ennek a közösségnek.", 4. „Felelősséget érzek a településen élő emberek iránt.", 5. „Aktívan részt veszek a boglári közösségi életben."*

Végezetül megkérdeztem mindenkitől, hogy van-e olyan hely számukra, amelyhez erősen kötődtek Balatonbogláron, de az idők során megsemmisült. Azaz vannak-e olyan – a kitöltők számára olyan jelentős – boglári identitásalkotó elemek, melyeknek nyoma veszett.

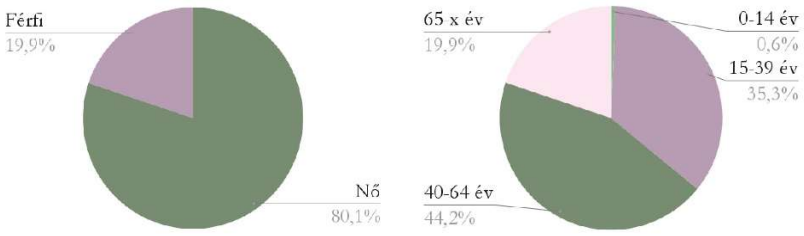
4. A vizsgálat eredményei és megvitatásuk

A következő fejezet a kutatás során gyűjtött adatok és válaszok részletes bemutatására és értelmezésére fókuszál. Elsőként a válaszadók alapvető jellemzőit ismertetem, hogy képet kapjunk arról, kiknek a nézőpontjából rajzolódik ki Balatonboglár képe. Ezt követően a településhez való kötődés vizsgálatának eredményeit elemzem, különös tekintettel annak egyes dimenzióira és a válaszadók közötti eltérésekre. A fejezet harmadik részében a település identitásalkotó elemeit mutatom be: azt, hogy a válaszadók milyen helyekhez, élményekhez és érzésekhez kapcsolják Boglárt, illetve mely szimbolikus elemeket tartják meghatározónak. Végül a két vizsgálati irány eredményeit összekapcsolva levonom a főbb következtetéseket és szintetizálom, mi rajzolódik ki Balatonboglár identitásáról és a településhez való kötődésről.

4.1. A kérdőív kitöltők bemutatása

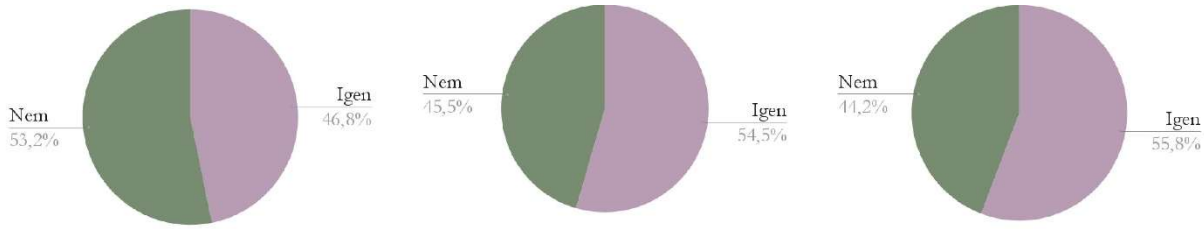
A kérdőívet összesen 156 fő töltötte ki, 112 fő online és 44 fő papíralapon. A kétféle módon gyűjtött adatokat összehasonlítottam és amiért nem találtam a két adatsor között jelentős mintázatbeli különbséget így egy halmazként elemeztem az adatokat. Az online és offline gyűjtött adatokat egyesítettem és ezek összesítése adja a vizsgálat adatbázisát.

A válaszadók javarésze nő (80,1 %). A minta életkori eloszlása szerint a kitöltők közel fele 40-64 éves korcsoportba tartozott (44,2 %), melyet sorrendben a 15-39 éves (35,3 %), a 65-x éves (19,9 %) és a 0-14 éves (0,6 %) korcsoportok követtek (lásd 23. ábra). A legmagasabb iskolai végzettség tekintetében a legtöbben felsőfokú végzettséggel rendelkeztek (59,6 %).

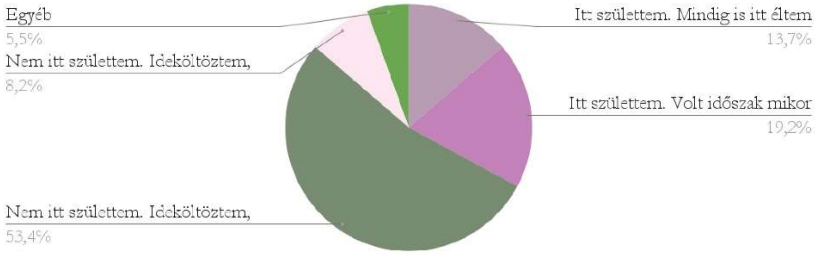
23. ábra: A kérdőívet kitöltők nemi és életkori eloszlása (Pór Sára, 2025)

Ahogyan a 24. ábrán látható, a kérdőív kitöltők közel fele (46,8 %) él jelenleg Balatonbogláron életvitelszerűen, több, mint fele Balatonbogláron töltötte a gyerekkorát (54,4 %) és azok aránya is hasonló, akik életük legnagyobb részét a töltötték a településen (55,8 %).

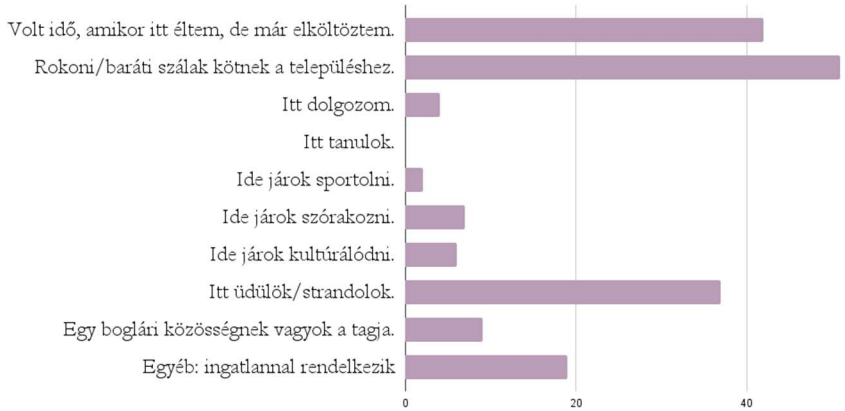
24. ábra: A kérdőívet kitöltők eloszlása aszerint, hogy: 1. életvitelszerűen Balatonbogláron él-e; 2. gyerekkorát Balatonbogláron töltötte-; 3. élete legnagyobb részét Balatonbogláron töltötte-e (Pór Sára, 2025)

A boglári kitöltők legnagyobb aránya (53,4 %) nem itt született, de több, mint 10 évvel ezelőtt a településre költözött (lásd 25. ábra). Ezt követték sorrendben azok, akik, itt születtek, de volt időszak, amikor teljesen vagy részben elköltöztek (19,2 %), majd azok, akik itt születtek és mindig is itt éltek (13,7 %).

25. ábra: A balatonboglári kérdőívet kitöltők eloszlása a településhez kötődésük folytonossága szerint (Pór Sára, 2025)

A nem boglári kitöltőket legnagyobb arányban (61,4 %) rokoni és/vagy baráti szálak kötik Balatonboglárhoz (lásd 26. ábra). Sok esetben a múlt is jelentős, mert volt idő mikor itt éltek, de már elköltöztek a településről (50,6 %), illetve a balatoni település üdülési funkciója is meghatározó (44,6 %). Az egyéb lehetőségekhez többen is megjegyezték, hogy ingatlannal rendelkeznek a településen és emiatt gyakran fordulnak meg a városban (22,9 %).

26. ábra: A nem balatonboglári kitöltők életében betöltött funkciója Balatonboglárnak (Pór Sára, 2025)

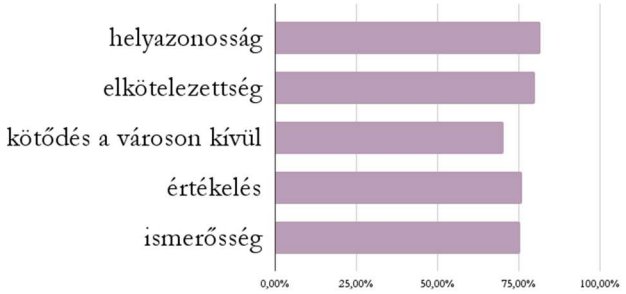
4.2. A településhez való kötődés vizsgálatának eredményei

Az eredmények alapján egyértelműen kimutatható az erős kötődés jelenléte, hiszen minden dimenzióban a legnagyobb arányban a „teljes egyetértés” (4-es pontozás a Likert-skálán)

választlehetőséget jelölték meg a válaszadók, mind az összesített adatok, mind az egyes kategóriák szintjén. Bár az eredmények egyértelműen erős kötődést mutatnak, a mélyebb megértés érdekében az egyes dimenziókat és az azokhoz tartozó állításokat külön is elemeztem, hogy feltárjam, mely tényezők dominálnak és hogyan alakítható ki közöttük egy rangsor.

4.2.1. A boglári kötődés tendenciái (mindenkire vonatkozó dimenziók)

A kérdőív „A" szakaszában mért Likert-skálás állítások alapján a válaszadók összességében magas szintű kötődést mutatnak Balatonboglár iránt. A dimenziók rangsora szerint az első helyen a **helyazonosság** állt (81,8%), amelyet szorosan követett az **elkötelezettség** (80,1%). A további dimenziók közül a **kötődés a városon kívül** 70,3%-os, az **értékelés** 76,0%-os, míg az **ismerősség** 75,4%-os átlagos egyetértési arányt ért el (lásd 3.melléklet/a és 27.ábra).

27. ábra: Az összesítésben mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025)

A válaszadók legnagyobb arányban azzal az állítással értettek egyet, hogy *„Boglár sokat jelent nekem"* (91,7%), ezt követte a *„Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének"* (90,4%) és az *„Otthonosan érzem magam ebben a városban"* (89,1%) kijelentés. A legalacsonyabb egyetértést az *„Annyira jól ismerem Boglárt, hogy egy fotóról felismerném a várost, bármikor is készült az"* (63,5%), a *„A tény, hogy Boglárhoz kötődöm, jól tükröződik a személyiségemben"* (67,9%), valamint a *„Boglár fontos szerepet tölt be jövőbeli terveimben"* (70,5%) állítások kapták (lásd 3. melléklet).

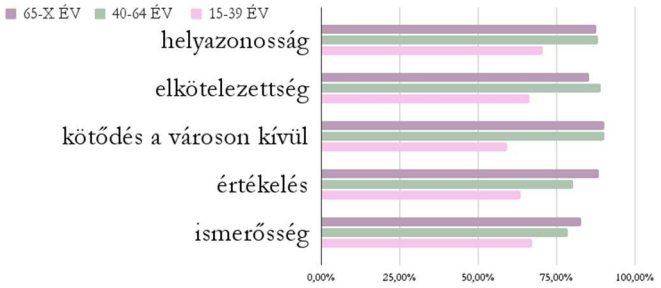
A **nemek szerinti összehasonlítás** alapján megfigyelhető, hogy mind a férfiak, mind a nők esetében a helyazonosság és az elkötelezettség bizonyult a legerősebb dimenziónak és az ismerősség a negyedik helyre került mindkét csoportnál. A *„Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének"* és a *„Boglár sokat jelent nekem"* állítások mindkét nemnél a legmagasabb egyetértést kapták, ami azt jelzi, hogy a településhez való érzelmi viszony erőteljes mindkét csoportban. Ezzel szemben *„A tény, hogy Boglárhoz kötődöm, jól tükröződik a személyiségemben"* állítás egyik nem esetében sem ért el kiemelkedő értéket, ami rámutat arra, hogy a kötődés elsősorban érzelmi viszony és nem egy személyes identitás. Ugyanakkor jól látható, hogy **a férfiak kötődése összességében alacsonyabb** minden dimenzióban: a

legkisebb eltérés az elkötelezettségnél tapasztalható (férfiak: 79,0%, nők: 80,4%), míg a többi kategóriában a férfiak értékei mintegy 10%-kal maradnak el a nőkéitől. A nők esetében a *„Erősen kötődöm Boglárhoz”* állítás kapta a legmagasabb értékelést, míg a férfiaknál az *„Otthonosan érzem magam ebben a városban”* és a *„Sok emlék fűz ehhez a településhez”* kijelentések emelkedtek ki. A nemi különbségek tehát leginkább az érzelmi intenzitásban mutatkoznak meg (lásd 3. melléklet és 28. ábra).

28. ábra: A nemek szerint mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025)

Az **életkor szerinti elemzés** szintén érdekes mintázatokat rajzol fel. A *„Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének”* állítás mindegyik korosztályban a leggyakoribb egyetértésű válaszok közé tartozik, ami a település jövője iránti általános érdeklődést és érzelmi bevonódást tükrözi. Ezzel szemben az *„Annyira jól ismerem Boglárt, hogy egy fotóról felismerném a várost”*, a *„Boglár fontos szerepet tölt be jövőbeli terveimben”* és az *„A tény, hogy Boglárhoz kötődöm, jól tükröződik a személyiségemben”* állítások egyik korcsoportban sem mutattak magas értéket. A *„Boglár sokat jelent nekem”* és az *„Otthonosan érzem magam ebben a városban”* kijelentések viszont minden korosztályban az élmezőnyben szerepeltek. **A fiatalabb, 15–39 éves korosztály kötődése összességében alacsonyabb, mint az idősebbeknél. Náluk a dimenziók értékei minden esetben 78% felettiek**, addig a fiatalabbaknál a legmagasabb érték is csupán 70,6%. Az adatok alapján tehát a kötődés mélysége életkorral növekszik. **Az idősebb, 40 év feletti válaszadóknál a „kötődés a városon kívül” dimenzió kiemelkedően magas (90,3%)**, ami arra utal, hogy ők, ha távol vannak Boglártól erős honvágyat éreznek. A 65 év felettiek körében az *„A boglári táj egyedi, más tájaktól megkülönböztethető karakterrel rendelkezik”* állítás különösen magas egyetértést kapott, ami az élettapasztalat és a helyhez fűződő hosszú távú kapcsolat mélyülését jelzi (lásd 3. melléklet/a és 29. ábra).

29. ábra: Az életkor szerint mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025)

A **gyermekkori élmények** szerepét vizsgálva megállapítható, hogy mind azok, akik Bogláron töltötték gyermekkorukat, mind azok, akik máshol nőttek fel, hasonlóan értékelik a településhez fűződő érzelmi kapcsolatot. Mindkét csoportnál az *„Otthonosan érzem magam ebben a városban”* és a *„Boglár sokat jelent nekem”* állítások az élmezőnyben szerepeltek, míg az *„Amikor távol vagyok, hiányzik a város”* kijelentés egyik csoportnál sem bizonyult meghatározónak. A dimenziók rangsora is részben egyező: mindkét csoportnál a helyazonosság a második, a kötődés a városon kívül a harmadik, az értékelés pedig a negyedik helyen áll. Ugyanakkor fontos eltérések is megfigyelhetők: **akik Bogláron töltötték gyermekkorukat, összességében erősebben kötődnek a városhoz, ám kevésbé elkötelezettek a jövőbeli fejlődés iránt**. Az ismerősség és az elkötelezettség dimenziói ellentétesen alakulnak a két csoport között: a helyben felnőttek esetében az ismerősség az első (88,6%), az elkötelezettség pedig az utolsó (78,2%) helyen áll, míg a nem helyi gyerekkorúaknál ez éppen fordítva van (ismerősség 59,6%, elkötelezettség 82,4%). Ez arra enged következtetni, hogy a Bogláron felnőttek számára a város inkább az otthonosság és a személyes emlékek tere, míg a kívülről érkezők számára egy jövőképbe illő, értékes hely (lásd 3. melléklet/a és 30. ábra).

30. ábra: A gyerekkor helyszíne szerint mért dimenziók rangsor (Pór Sára, 2025)

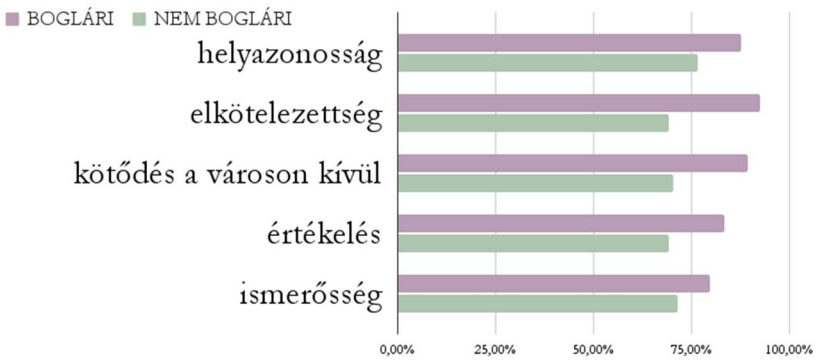
Helyi és nem helyi lakosok összehasonlítása

A válaszadók között külön vizsgáltam azokat, akik életvitelszerűen Balatonbogláron élnek, valamint azokat, akik nem állandó lakosként, de valamilyen módon kötődnek a településhez.

Erre a szempontokra különösen kíváncsi voltam, mivel feltételeztem, hogy az üdülők, illetve a nem boglári állandó lakosok körében is magas szintű érzelmi kötődés lesz megfigyelhető.

A helyazonosság és a kötődés a városon kívül dimenziói mindkét csoport esetében az elsők között szerepeltek, ami azt mutatja, hogy a válaszadók számára Boglár meghatározó része identitásuknak, illetve tágabb térbeli kapcsolatrendszerüknek. Az *„Boglár sokat jelent nekem”* állítás mindkét csoportban kiemelkedően magas egyetértést kapott és az élmezőnyben szerepelt a *„Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének”* és az *„Otthonosan érzem magam ebben a városban”* kijelentés is. Mindhárom a teljes minta legmagasabb értékei közé tartozott. Ezzel szemben *„A tény, hogy Boglárhoz kötődöm, jól tükröződik a személyiségemben”* és az *„Annyira jól ismerem Boglárt, hogy egy fotóról felismerném a várost, bármikor is készült az”* állítások egyik csoport esetében sem mutattak jelentős egyetértést. Az értékelés dimenziója mindkét csoportban a negyedik helyet foglalta el, ami stabil, de kevésbé kiugró tényezőként jelenik meg a kötődés összképében.

A boglári lakosok minden dimenzióban magasabb értéket mutattak, mint a nem boglári válaszadók, ami érthető módon a mindennapi jelenlétből és a helyi közösséghez való tartozásból fakad. Az **ismerősség** dimenziója azonban érdekes eltérést mutatott: bár összességében a boglériak is magas értéket adtak, a nem boglériak körében magasabb volt a *teljes egyetértés* aránya (49,0%). Ennek több lehetséges oka is azonosítható. Egyrészt a boglári kitöltők több mint fele (53,4%) nem született Bogláron, hanem később költözött a városba, így számukra az ismerősség dimenziója még formálódóban lehet. Másrészt a nem boglári válaszadók fele (50,6%) korábban élt Bogláron, de már elköltözött, így esetükben a múltbeli élmények és emlékek jelentős szerepet játszanak a helyhez való viszonyban. Ez megmagyarázza, hogy a *„Sok emlék fűz ehhez a településhez”* állítás náluk különösen dominánsnak bizonyult (lásd 3. melléklet/a és 31. ábra).

31. ábra: Az életvitel szerint mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025)

Az **elkötelezettség** dimenziója a boglári lakosok esetében kiugróan magas értéket mutatott. Ez összhangban van a kutatás más kérdéseinek eredményeivel is, például azzal, hogy a *„Ha Önön múlna, akkor a jövőben is Bogláron élne?”* kérdésre a helyiek nagy többsége igennel válaszolt. A helyben élők körében emellett az *„Ha elmegyek, boldog vagyok, hogy visszatérhetek”* és az *„Amikor hosszú időre távol vagyok, vágyom vissza”* kijelentések is kiemelkedően magas értéket értek el, ami a mindennapi élethez szorosan kapcsolódó, mély érzelmi kötődést fejezi ki (lásd 3. melléklet/a).

Összességében tehát a feltételezésem részben igazolódott: habár az állandó lakosok kötődése minden dimenzióban erősebbnek bizonyult, a **nem boglári válaszadók** esetében is **magas érzelmi kapcsolódás** figyelhető meg. A múltbeli élmények, a gyerekkori nyarak, a természet közelsége és a visszatérés élménye mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a nem helyiek számára is tartós érzelmi értéket képviseljen Balatonboglár.

4.2.1. A boglári kötődés tendenciái (csak boglériakra vonatkozó dimenziók)

A kérdőív „B” szakaszában szereplő dimenziómérés kizárólag a **Balatonbogláron életvitelszerűen élő válaszadókra** vonatkozott. Ennek oka, hogy a mindennapi élethez, a helyi közösséghez vagy az identitáshoz való viszony elsősorban az állandó lakosok esetében relevánsak, hiszen ők azok, akik a település hétköznapjait és közösségi életét ténylegesen megélik.

Az eredmények szerint a **helyazonosság** dimenziója emelkedett ki a legmagasabb értékkel (76,7%), ami arra utal, hogy a boglári lakosok számára az önazonosság és a helyi identitás szorosan összefonódik. A második helyen a **helyfüggés** (59,1%), a harmadikon pedig a **szociális identifikáció** (54,5%) szerepelt, ami arra enged következtetni, hogy bár a településhez való érzelmi kötődés erős, a közösségi aktivitás és a helyi társas kapcsolatokhoz való viszony mérsékeltebb mértékben járul hozzá a kötődés élményéhez (lásd 3. melléklet/b).

Az egyes állításokat vizsgálva a legmagasabb egyetértést az *„Egyszerűen boglári lakosnak tartom magam”* kijelentés kapta (86,3%), ami a helyi identitás erőteljes megélését mutatja. Szintén kiemelkedően magas volt a *„Büszke vagyok arra, hogy Bogláron élek”* (84,9%) és a *„Boglár tökéletes hely a mindennapi teendőim elvégzéséhez”* (80,8%) állításokkal való azonosulás, utóbbi a város funkcionális megfelelőségét és élhetőségét hangsúlyozza. Az *„Boglárón boldogabb vagyok, mint máshol”* kijelentés ugyancsak 80,8%-os egyetértési aránnyal szerepelt, ami az érzelmi kötődés és az elégedettség összefonódását mutatja (lásd 3. melléklet/b).

Ezzel szemben a legalacsonyabb egyetértést az *„Valószínűleg az életem ugyanúgy alakul és ugyanazokat a dolgokat élem át akkor is, ha más helyen élek”* és a *„Ha nem lennének itt barátaim vagy családtagjaim, valószínűleg elköltöznék innen”* állítások kapták (egyaránt 28,8%). Mindkettő azt erősíti, hogy a boglári lakosok életében a helyspecifikus élmények és a településhez kötődő személyes tapasztalatok meghatározóak; az életük és identitásuk alakulását szorosan összekapcsolják a várossal. Hasonlóan alacsony értéket mutatott az *„Aktívan részt veszek a közösség életében”* kijelentés (41,1%), ami arra utal, hogy a lokális identitás és a büszkeség érzése nem feltétlenül jár együtt aktív közösségi részvétellel (lásd 3. melléklet/b).

4.3. A település identitásalkotó elemeinek vizsgálatának eredményei

4.3.1. A településről alkotott képek, érzések és asszociációk

Az „boglári érzést” egyértelműen pozitív töltetű asszociációkkal társították a kitöltők. A döntő többség az **otthonossággal** és/vagy a **nyugalom, öröm és biztonság** érzetével azonosította Balatonboglárt. A **személyes múltat, a gyerekkort és a családi emlékek nosztalgiáját** többen is megemlítették. Domináns továbbá a **nyári évszakkal és az üdüléssel kapcsolatos érzetek** is, úgy, mint a „riviéra”, a „kikapcsolódás” és a „szabadság” kifejezések. Többen egy számukra meghatározó helyszínként definiálják a várost, ezekben a válaszokban akadnak szélsőséges szókapcsolatok is, melyek a település jelentőségére utalhatnak a kitöltők életében például: „életem nagy lehetősége, legkedvesebb hely a világon, a világ közepe, a magyar kaliforniai álom, a Balaton fővárosa” (lásd 34.ábra), mely a település jelentőségét mutatja a kitöltők életében.

Feltett kérdés(ek): Hogyan fejezné be a mondatot? *“Nekem Boglár a.....";*
"Írja le azt a 1 érzést, ami először eszébe jut Boglárról!"

KÓD	Érzés, benyomás	db	%
1	Gyerekkor, nosztalgia	41	**13,7%**
2	Otthon(os), "családi fészek"	84	**28,1%**
3	Meghatározó/legkedvesebb helyszín	22	7,4%
4	Kikapcsolódás/riviéra, nyár/napfény	33	**11,0%**
5	"Részem", azonosulás	13	4,3%
6	Stabilitás, biztonság, nyugalom	52	**17,4%**
7	Szerelem, izgatottság, szabadság	41	**13,7%**
8	Bor	2	0,7%
0	Szépség, elegancia	3	1,0%
9	Egyéb	8	2,7%

32. ábra: Érzések és érzetek összesítése (Pór Sára, 2025)

4.3.2. A település identitásalkotó elemei: egyedi, jellegzetes vagy legkedveltebb elemek

A három kérdés *(„Melyik a legkedvesebb hely az Ön számára Balatonbogláron?; Ön szerint melyek a település jellegzetes, egyedi elemei (pl. látvány, épület, fasor, szobor), amelyek megkülönböztethetővé teszik Balatonboglárt más településtől.; Írja le azt az 5 látványelemet, ami először eszébe jut Boglárról!")* válaszait egy közös elemzésben vontam össze, hogy átfogó épet kapjak a települési identitást leginkább meghatározó elemekről.

Ahogyan az a 35. ábrán is látható, a válaszadók által leggyakrabban említett tíz elem között szerepel a **Gömbkilátó** (16,7%), a **Vörös és Kék kápolna** (12,4%), a **Platán fasorok** (7,3%), a **Platán strand** (7,2%), a **Balaton és a vízpart** (6,0%), a **Várdomb** (5,6%), a **római katolikus templom** (4,8%), a **kikötő** (4,0%), valamint a **Tornászlány- és a Vízbelépő lány-szobrok** (3,6% és 2,3%).

A korábban bemutatott értékek fejezet (lásd 2.4.) rámutatott, hogy Balatonboglár értékei több dimenzióban értelmezhetők: a természeti és táji adottságok, a történeti-kulturális örökség, valamint a rekreációs és közösségi terek együttesen formálják a város arculatát. A kérdőíves kutatás eredményei e három értéktípus egyértelmű megerősítéseként értelmezhetők, hiszen a válaszadók által leggyakrabban említett elemek mindhárom kategóriához kapcsolódnak: a Balaton, a Várdomb és a platánfasorok a **természeti értékekhez**, a kápolnák, a templom, a Jankovich-telepi villaépületek és a szobrok a **történeti-kulturális örökséghez**, míg a strandok, a kikötő és a Várdomb a **rekreációs és közösségi élet tereihez** köthetők. Mindez azt mutatja, hogy Balatonboglár lakói és látogatói a várost nem egy-egy értéktípus mentén, hanem egy komplex egységeként élik meg.

A **kérdőíves eredmények és a korábban bemutatott értékek** (lásd 2.4.) **között számos átfedés** figyelhető meg, ami jól mutatja, hogy a kitöltők percepciója és a szakmai értékkataszter több ponton találkozik. Mindkét esetben kiemelt szerepet kapnak a természeti és táji adottságok (pl. Balaton, Várdomb, platánfasorok) és az jellegzetes művi elemek (pl. Gömbkilátó, Vörös és Kék kápolna, templomok, szobrok), amelyek egyértelműen a település identitásának meghatározó motívumai. Ugyanakkor a kérdőíves válaszok kiegészítik a hivatalos értékszemléletet olyan mindennapi helyszínekkel, mint az iskola, a piac, a kikötő, vendéglátóhelyek, vasútállomás vagy a strandok, ami a lakosok élményalapú kötődését és a közösségi terek fontosságát hangsúlyozza.

A **művi és természeti elemek közötti arány** ugyan a kérdőívben a művi javára billen, de ezek jellemzően nem elszigetelt építmények, hanem a természeti környezetbe szervesen illeszkedő

helyszínek például a Gömbkilátó vagy a kápolnák a Várdombon, a strandok és szobrok a Balaton-parton. Ez a sajátos összhang jól mutatja, hogy a település identitása nem pusztán a természethez vagy az épített örökséghez köthető, hanem azok együttes jelenlétéből épül fel. Különösen a platán fasorokkal árnyékolt utcák, a strandok és a kikötő tekinthetők olyan átmeneti kategóriáknak, ahol a táji és az emberi alkotótevékenység határa elmosódi és egyfajta szimbiózis jön létre.

A **területi eloszlás** vizsgálata alapján a legtöbb említés a település központi és frekventált területeihez kapcsolódik, tehát a Kápolnadomb és a Várdomb környékéhez és a vízparti Üdülő övezethez. Ezek a város legfontosabb identitáshordozó csomópontjait jelentik. **Minden városrészhez köthetők jellegzetes elemek**: a központban a templomok és közintézmények, a kertvárosi övezetben a Gömbkilátó és a lombkoronaösvény, míg az üdülőövezetben a Balaton, a strandok és a platánsorok dominálnak. Balatonboglár identitása térben is sokrétegű, hiszen a település különböző részei eltérő, mégis egymást kiegészítő értéktartalmakat hordoznak, amit a válaszok is megerősítenek.

Érdekességként megemlíthető, hogy a válaszok között **nem boglári/mintaterületi elemek** (pl. Balatonlelle, Bugaszeg vagy Szőlőskislak helyszínei) is megjelentek, ami a helyi identitás területi kiterjedésének elmosódását bizonyítják. Ahogyan azt a mintaterület lehatárolása fejezetben (lásd 2.1) is említettem, Balatonboglár és Balatonlelle határai több ponton összefonódnak és ez a jelenség a kérdőíves eredményekben is visszaköszönt, hiszen a válaszadók több esetben lellei helyszíneket is megneveztek (pl. vidámpark, cirkusz).

Feltett kérdés(ek): *I. Melyik a legkedvesebb hely az Ön számára Balatonbogláron? II. Ön szerint melyek a település jellegzetes, egyedi elemei (pl. látvány, épület, fasor, szobor), amelyek megkülönböztethetővé teszik Balatonboglárt más településtől. III. Írja le azt az 5 látványelemet, ami először eszébe jut Boglárról! Soroljon fel 4-5 példát!*

KÓD	Elem	I.	II.	III.	SZUM	%
1	Platán strand	26	41	38	105	**7,2%**
2	**Platán fasorok**	**3**	**67**	**36**	**106**	**7,3%**
3	**Gömbkilátó**	**11**	**113**	**119**	**243**	**16,7%**
4	**Kápolnadomb**	**13**	**15**	**9**	**37**	**2,5%**
5	Boglári általános iskola	1	0	4	5	**0,3%**
6	**Tenisz pályák**	**1**	**7**	**7**	**15**	**1,0%**
7	**Balaton/vízpart**	**24**	**6**	**58**	**88**	**6,0%**
8	**Kikötő**	**8**	**18**	**33**	**59**	**4,0%**
9	**Panoráma az északi partra**	**1**	**8**	**18**	**27**	**1,9%**
0	**Csavargőzös Műemlékhajó**	**0**	**6**	**9**	**15**	**1,0%**
a	**Várdomb**	**19**	**31**	**32**	**82**	**5,6%**
b	Termelői piac	0	1	1	2	**0,1%**
c	**Katolikus templom**	**3**	**24**	**43**	**70**	**4,8%**
d	Evangélikus templom	0	6	4	10	**0,7%**
e	**Sziget strand**	**13**	**5**	**9**	**27**	**1,9%**
f	**Tornászlány szobra**	**0**	**29**	**23**	**52**	**3,6%**
g	**Vízbe lépő lány szobra**	**0**	**24**	**9**	**33**	**2,3%**
h	**Vörös és Kék kápolna**	**9**	**74**	**97**	**180**	**12,4%**
i	Posta épülete	0	9	3	12	**0,8%**
j	**Vejtey sétány/Jankovich strand**	**8**	**21**	**9**	**38**	**2,6%**
k	Kodály strand	5	4	3	12	**0,8%**
l	**Jankovich-telep**	**6**	**6**	**3**	**15**	**1,0%**
m	Nagyboldogasszony kápolna (Jankovich-telep)	0	0	1	1	**0,1%**
n	Fekete fenyők (Várdomb)	0	1	1	2	**0,1%**
o	Vörösmarty tér/piactér	0	6	2	8	**0,5%**
p	Kemping a félszigeten	1	3	6	10	**0,7%**
q	Boglári domborzat (három domb)	0	2	0	2	**0,1%**
r	Vasútállomás	1	0	3	4	**0,3%**
s	Zsidó temető	0	1	5	6	**0,4%**
t	Lombkorona ösvény	0	6	1	7	**0,5%**
u	Bárány-Gaál kúria	2	3	4	9	**0,6%**
v	Városi zöld felületek	0	6	7	13	**0,9%**
w	**Személyes otthon**	**17**	**1**	**7**	**25**	**1,7%**
x	Bugaszeg	0	3	4	7	**0,5%**
y	Borudvar (Platán strand)	0	3	3	6	**0,4%**
z	Ordacsehi-berek	1	5	1	7	**0,5%**
aa	szőlő, bor	0	5	8	13	**0,9%**
ab	Hétház utca	2	0	4	6	**0,4%**
ac	NEKA, Arányi	1	3	3	7	**0,5%**
ad	Malom (Árpád utca-Attila utca sarkán)	0	2	3	5	**0,3%**
ae	Művelődési ház/Lengyel-magyar Barátság Háza	0	5	2	7	**0,5%**

af	Szűk utcák az üdülő övezetben	3	6	2	11	**0,8%**
ag	Fischl-ház	0	1	1	2	**0,1%**
ah	Kinizsi Udvar	0	2	1	3	**0,2%**
ai	Fiumei strand	2	1	1	4	**0,3%**
aj	Balatonlellei elemek (pl. vidámpark, cirkusz, McDonald's)	3	5	3	11	**0,8%**
ak	Városháza (Erzsébet utca)	0	2	0	2	**0,1%**
al	Városközpont/sétáló utca	1	2	1	4	**0,3%**
am	Egyéb szobrok (pl. Bajszos Krisztus, Lourdesi barlang,	0	8	0	8	**0,5%**
an	Napfény, naplemente, aranyhíd	0	0	8	8	**0,5%**
ao	Régi villák	0	1	3	4	**0,3%**
ap	Acsády kastély (zeneiskola)	0	2	0	2	**0,1%**
aq	Kakashegy	1	0	0	1	**0,1%**
ar	Szőlőskislaki elemek (Római út, kápolna)	0	3	1	4	**0,3%**
as	Hunyadi büfé	0	1	1	2	**0,1%**
at	"Sárgaház"	0	1	0	1	**0,1%**
-	Egyéb	1	1	10	12	**0,8%**

33. ábra: A település identitásalkotó elemei: egyedi, jellegzetes vagy legkedveltebb elemek összesítése (Pór Sára, 2025)

4.3.3. A *település érzékszervi élmények és benyomások szerint*

Az érzékszervi asszociációkra adott válaszok alapján kirajzolható, milyen illatok, ízek, hangok és látványelemek alkotják Balatonboglár érzéki karakterét.

A **hangélmények** tekintetében jól körvonalazódik a település különböző térbeli egységeinek hangképe: a déli harangszó a katolikus templomhoz, a vonatzakatolás és a vasúti bemondó hangja a vasút menti sávhoz, míg a hajókürt és az árbócok csilingelése a kikötő környezetéhez köthető. Emellett megjelenik a teniszlabdák pattogása (tenisz klub), a Balaton hullámzása, a jazz zene (Bárány-kúria – Bábel Fesztivál; kultúrház kertje – Jazz&Bor Fesztivál), valamint a tűzijáték hangja (Boglári Szüreti Fesztivál, augusztus 20., Platán strand). A fagylaltos és kukoricás árus csengetése, illetve a strand gyerekzsivaja az üdülőövezet hangulatát idézi. A város nyári karakterének meghatározó hangjai mellett említésre kerül a seregélyágyú és a téli csend is, melyek sokkal inkább a szezonon kívüli időszakra utalnak.

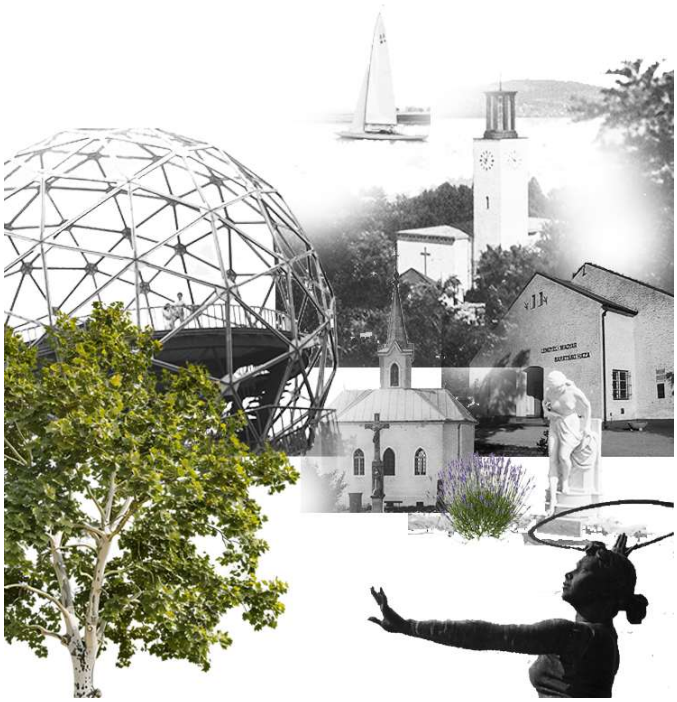
Az **illatélmények** esetében a természeti elemekhez és növényzethez köthető asszociációk dominálnak: a hárs (Árpád utca), a levendula és orgona (Temetődomb), valamint a fenyő (Várdomb) illata gyakran megjelent a válaszokban. Ezzel párhuzamosan a nyári időszakhoz köthető illatok (pl. a napolaj, a halsütés, a strandbüfék és a grillezés aromái) is jelentős számban fordultak elő, ami a település szezonális jellegét erősíti.

Az **ízek** kapcsán a válaszadók elsősorban a nyári gasztronómiához és a helyi borkultúrához kapcsolódó élményeket említették. Gyakran szerepeltek a lángos, hekk, fagylalt, gyümölcsök, valamint a boglári borok ízei (pl. Csabagyöngye, Hujber, Bujdosó). Többen konkrét helyszíneket is megneveztek, ahol ezek az élmények elérhetők (pl. a „Sárgaházat”, az Árkád

fagyizót, Kovács Feri bácsi fagyizóját és a Hunyadi büfét). Egyes válaszokban nosztalgikus, személyes kötődésű ízek is megjelentek, amelyek az otthonosság és az emlékezés érzését hordozzák (pl. „a nagymama kajszi lekvárja”).

A **látványelemek** tekintetében hasonló tendenciák figyelhetők meg, mint a korábbi kérdések esetében (lásd 4.3.2): a Gömbkilátó, a Balaton és a Várdomb továbbra is a település legjellegzetesebb vizuális elemei közé tartoznak, ezért ezek részletes elemzését jelen fejezet nem tartalmazza (lásd 36. ábra).

Összességében az érzékszervi asszociációk eredményei nagymértékben összhangban állnak a korábban bemutatott identitásalkotó elemekkel, hiszen a válaszokban megjelenő természeti motívumok, nyári hangulatok és helyi gasztronómiai élmények mind olyan tényezők, amelyek már Balatonboglár karakterének és identitásának meghatározó összetevőiként kerültek azonosításra.

34. ábra: Identitásalkotó elemek montázsa (Pór Sára, 2025)

4.3.4. Szimbolikus elemek

A feltett kérdéssel *(„Ha lehetősége lenne elkészíteni egy új címert Balatonboglárnak, milyen motívumokat, elemeket tenne rá?”*) kérdéssel azt kívántam feltárni, hogy a válaszadók mely elemeket tartják a leginkább **Balatonboglárt szimbolizáló motívumoknak**, vagyis mely vizuális és tartalmi elemek jelenítik meg számukra legjobban a város identitását. Balatonboglár jelenlegi címerében négy fő motívum jelenik meg: a **szőlőfürt**, a **római katolikus templom**, a

vitorlás és a kétfarkú oroszlán (lásd 37. ábra). Ezek az elemek a város történeti és gazdasági hagyományait szimbolizálják, különösen a borkultúrát és a balatoni hajózást. A kutatás eredményei alapján azonban a válaszadók legnagyobb arányban a **Gömbkilátót (26%)**, a **Balatont (16%)**, a **szőlőt (12,8%)**, a **kápolnákat (8,9%)** és a **domborzatot (5,7%)** említették, mint javasolt motívumokat, ami arra utal, hogy a jelenlegi címer elemei közül csak a szőlő maradt erősen reprezentált, míg a többi helyett inkább a természeti és kortárs szimbólumok kerülnének előtérbe (38. ábra).

35. ábra: Balatonboglár hivatalos címere (forrás: https://www.nemzetijelkepek.hu/balatonboglar-varos)

Feltett kérdés(ek): *"Ha lehetősége lenne elkészíteni egy új címert Balatonboglárnak, milyen motívumokat, elemeket tenne rá?"*

KÓD	Elem	db	%
1	**Balaton, hullámok**	**45**	**16,0%**
2	**Platán**	**14**	**5,0%**
3	**Gömbkilátó**	**73**	**26,0%**
4	Vasút	1	**0,4%**
5	**Vörös és Kék kápolna**	**25**	**8,9%**
6	**Vitorlás**	**13**	**4,6%**
7	**Szőlő**	**36**	**12,8%**
8	Panoráma	4	**1,4%**
9	**Domborzat**	**16**	**5,7%**
10	Fekete fenyő	2	**0,7%**
11	Nap	6	**2,1%**
12	**Katolikus templom**	**12**	**4,3%**
13	Kereszt	2	**0,7%**
14	Vízi madarak	6	**2,1%**
15	Gyümölcsök	3	**1,1%**
16	Bárány	1	**0,4%**
17	Tenisz	2	**0,7%**
18	Szobrok (Tornászlány, Vízbelépő lány)	5	**1,8%**
19	Egyéb (pl. sport, lángos, kultúra, kerékpár)	12	**4,3%**
x	Ne legyen oroszlán (jelenlegi)	3	**1,1%**

36. ábra: Szimbolikus elemek összesítése (Pór Sára, 2025)

4.3.5. Eltűnt identitásalkotó elemei Balatonboglárnak

A kitöltők olyan elemeket, melyek számukra fontosak voltak egykor, de már megsemmisültek, csak elvétve említettek. A válaszokból kiemelkedik az egykori Állami Gazdaság épülete és zöldfelülete (Bárány Kúria), az egykori mozi és Hullám étterem, melynek helyén ma egy parkoló áll, illetve egyes lebontott villaépületek és vállalati üdülők (pl. Kinizsi Udvar, Família Hotel, Dédasz Üdülő). Akadtak olyanok, akik a Platán strandot hiányolták a feltöltés előtti időkből vagy a Várdombot a kilátó felújítás és élménypark (kalandpark, bob pálya, lombkorona ösvény) beruházásokat megelőző állapotában (lásd 39. és 40. ábra).

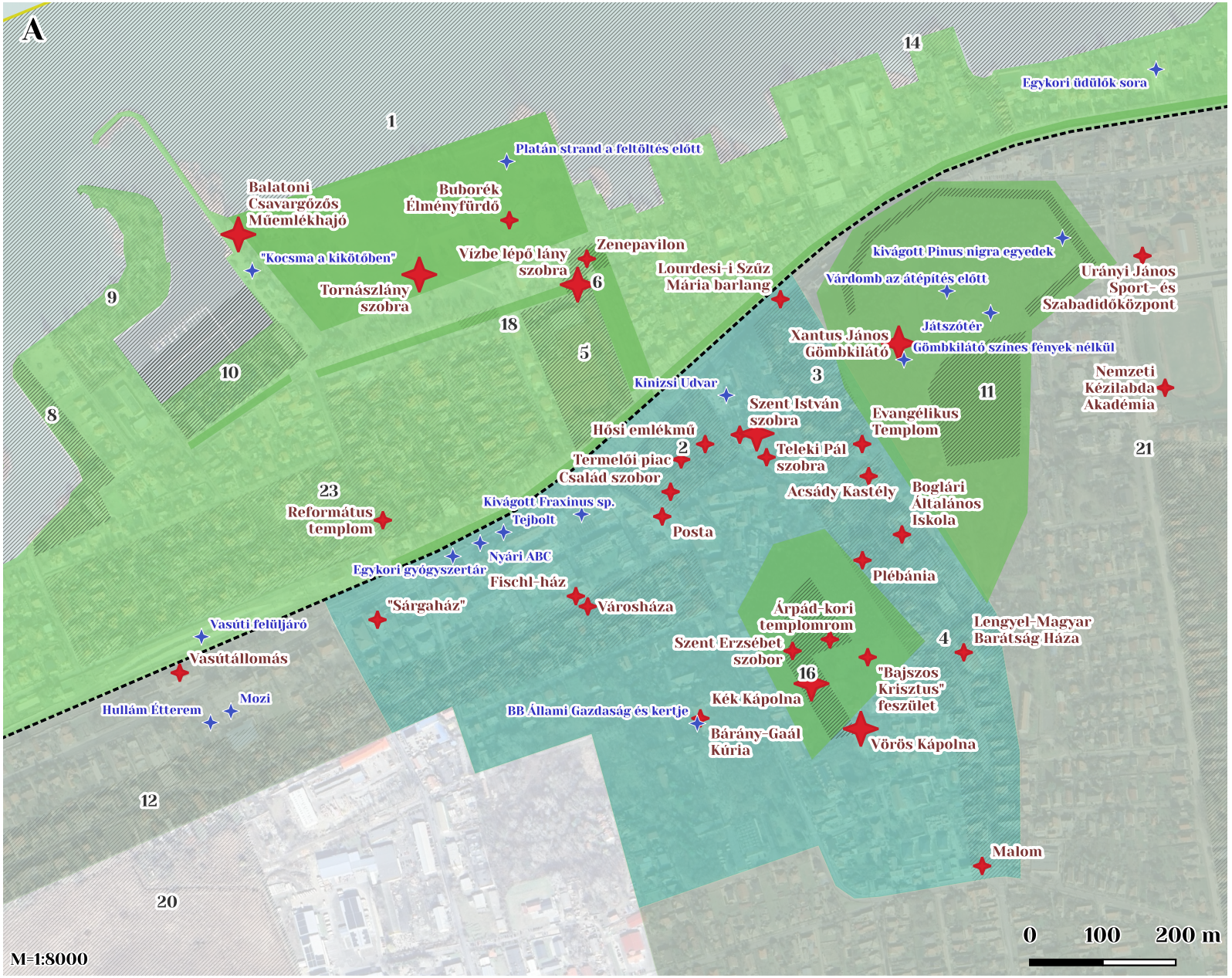

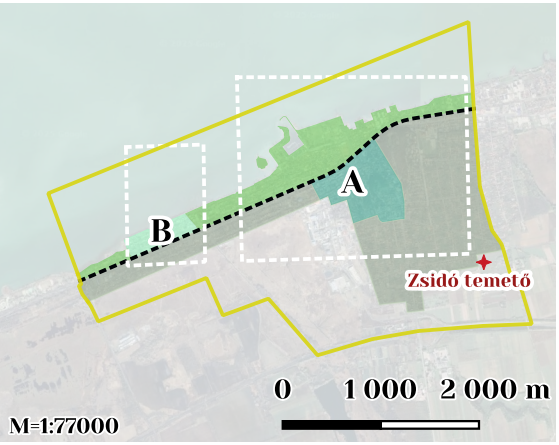
37. ábra: I. Egykori mozi (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), II. Hullám Étterem (Facebook-bejegyzés, elérhető: https://www.facebook.com/photo/?fbid=8926196017437984&set=g.511085662279862, III. Kinizsi Udvar (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván

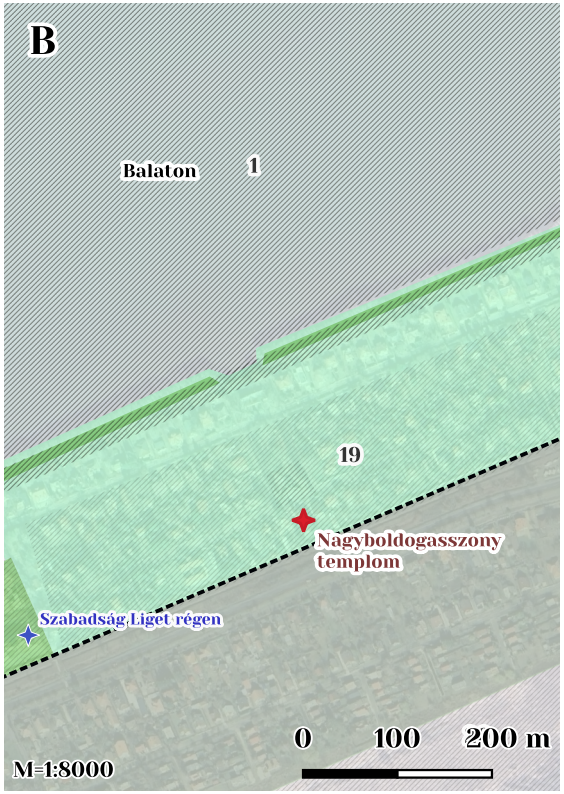
Feltett kérdés(ek): *Van olyan hely, amihez erősen kötődött Balatonbogláron, de megsemmisült az idők során? Ha igen, mi az?*

KÓD	ELTŰNT ELEMEK	db	db	SZUM	%
1	Boglári Állami Gazdaság (BB) és parkja	12	1	13	**20,0%**
2	Egykori üdülők, villák (pl. Família Hotel, Dédász Üdülő)	5	2	7	**10,8%**
4	Platán strand töltés előtti állapota és a régi strand bejárata	3	0	3	4,6%
5	Egykori szolgáltatások, üzletek (gyógyszertár, nyári ABC, tejbolt, játékbolt, kis posta, "Marika cukrászda", pékség, "Gombócos", "kocsma a kikötőben")	4	7	11	**16,9%**
6	Egykori mozi	4	3	7	**10,8%**
7	Hullám Étterem, Kinizsi Udvar	4	4	8	**12,3%**
8	Az egykori vasútállomás (pl. vasúti felüljáró, öntött vas oszlopok, "Gőzös")	2	3	5	7,7%
9	Az egykori Várdomb (az átépítés előtt pl. Gömbkilátó színes kivilágítás nélkül, régi játszótér, sok zöldfelület, "vadregényes hangulat")	5	0	5	7,7%
11	Kivágott fák (pl. kőris a központban, a Szabadság Liget	2	0	2	3,1%
0	Egyéb	4	0	4	6,2%

38. ábra: Eltűnt elemek összesítése (Pór Sára, 2025)

- Mintaterület határa
- Vasút, mint identitásalkotó elem
- Identitásalkotó elemek
- Eltűnt identitásalkotó elemek
- Identitásalkotó zöldfelületek
- Identitásalkotó egyéb területek

Identitásalkotó egyéb területek:

1: Balaton
2: Vörösmarty tér
3: Hétház utca
4. Árpád utca
5: Teniszpályák
6: Platán tér
7: Szabadság liget
8: Sziget strand
9: Sellő Kemping
10: Vitorláskikötő
11: Kalandpark
12: Erzsébet utca
13: Fiumei strand
14: Kodály strand
15: Jankovich strand
16: Erzsébet park
17: Szent István tér
18: Borudvar
19: Jankovich-telepi villák
20: Ordacsehi-berek
21: Császta
22: Lombkorona ösvény
23: "Szűk utcák az Üdülő öveteben"

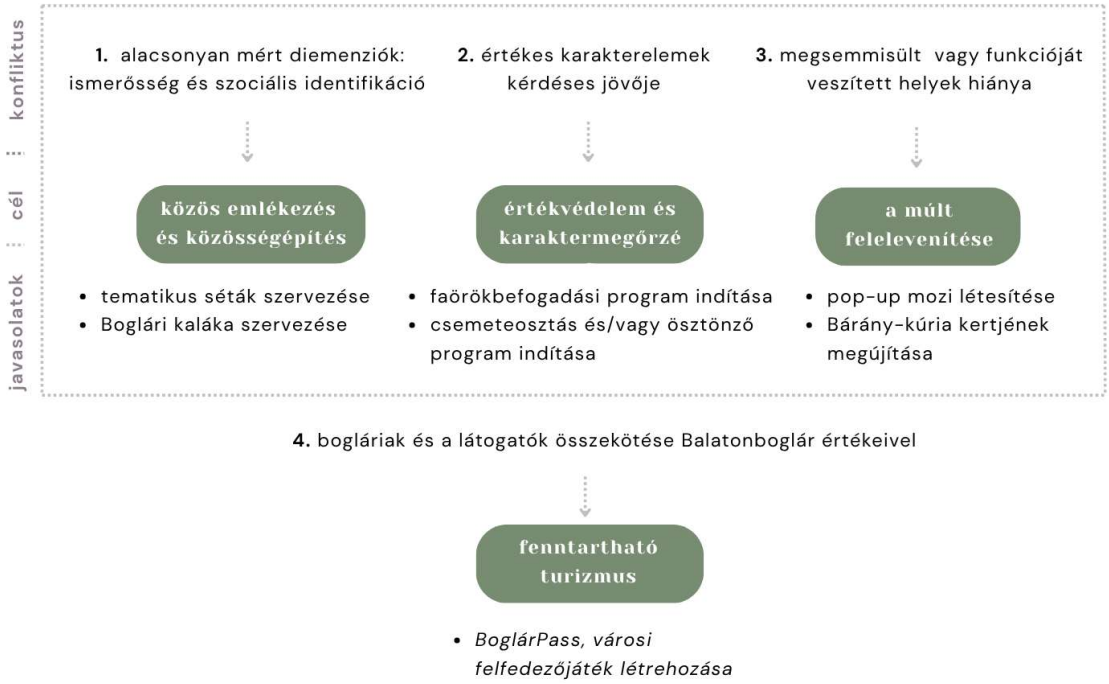
EREDMÉNYEK TERVLAP	MATE
Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék Készítette: Pór Sára Konzulens: dr. Valánszki István Szakdolgozat címe: Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálata	
Alaptérkép: Google Satellite Budapest, 2025.11.02.	É

4.4. Szintézis és következtetések

- A kutatás célja Balatonboglár **identitásalkotó elemeinek feltérképezése** és a **településhez való kötődés** különböző dimenzióinak vizsgálata volt. A két irány: a kötődés módjainak („hogyan") és az identitást formáló elemeknek („mihez") a feltárása, ugyanannak a jelenségnek két oldalát ragadta meg. A két megközelítés eredményei egymást kiegészítve rajzolták ki Balatonboglár sokrétegű, élményalapú identitását:
- A kvantitatív adatok alapján a város lakói és látogatói egyaránt **erős helyazonosságot, elköteleződést** mutatnak. A **nőknél az érzelmi kötődés** hangsúlyosabb, míg a **férfiaknál inkább az otthonosság és az emlékek** dominálnak. A **kötődés mélysége az életkorral növekszik**. A **65 év felettiek** különösen nagyra értékelik Boglár táji egyediségét és a jelentős a visszavágyakozás a településre, ha távol vannak. Akik **Bogláron nőttek fel**, erősebben kötődnek, de **kevésbé elkötelezettek** a jövőbeli fejlődés iránt. A **nem boglári válaszadók** esetében is erős az érzelmi kapcsolat, főként **rokoni, baráti szálak**, gyermekkori nyarak és a **Balatonhoz fűződő élmények** révén. Érdekesség, hogy az **ismerősség** dimenzióban a nem helyiek adták a **legmagasabb teljes egyetértési arányt (49%)**, ami megerősíti azt, hogy a kitöltők nagy százaléka élt itt valaha, de elköltözött már.
- A **Balaton, a Várdomb és a Gömbkilátó** a hely szellemének legerősebb megnyilvánulásai. A Balaton közelsége a helyi identitás legfőbb alappillére: a tó látványa, hangja, illata, valamint a hozzá kapcsolódó szezonális a kötődés érzékszervi dimenzióját adják. Az eredmények jól tükrözik a **biofília-elmélet** alapgondolatát, hiszen megfigyelhető, hogy a válaszadók erősen vonzódnak a természeti elemekhez, különösen a Balatonhoz, a jellegzetes boglári növényfajokhoz és a domborzati adottságokhoz.
- A **feltárt értékek és a kutatási eredmények között jelentős átfedés** mutatkozik, ami azt jelzi, hogy a kitöltői percepció megerősíti a hivatalos értékkategóriákat. A válaszadók ugyanakkor kiegészítik ezeket a mindennapi élethez kötődő elemekkel, ami arra mutat rá hogy **Balatonboglár identitása az örökségi és a személyes értékek együtteséből épül fel**.
- A válaszok többsége szerint Balatonboglár **otthonos** és egy **biztonságos** hely, sokak számára a **múltat** testesíti meg. Az **érzékszervi asszociációk** szintén alátámasztják, hogy a boglári identitás **nem csak vizuálisan, hanem testi érzékeléseken keresztül** is formálódik. A templomharang, a hullámok hangja, a platánok látványa vagy a helyi borok íze mind hozzájárulnak az „otthonosság" érzéséhez, amely erősen beépül a helyhez való kötődésbe.

5. Koncepcionális javaslatok

Mivel a nyári időszakban a település látogatottsága és terhelése/terheltsége már jelenleg is magas, illetve a város kiemelt turisztikai pontjai megfelelő állapotban vannak, nem tartom indokoltnak a további, nagyszabású turisztikai fejlesztések kezdeményezését**. Célom a település identitásának megerősítése, olyan beavatkozások révén, amelyek nem új elemek létrehozására, hanem a meglévő értékek védelmére, új kontextusba helyezésére, illetve a múlt felelevenítésére építenek**. A javasolt beavatkozások elsősorban a turisztikai holtszezonra irányulnak, melyben cél az is, hogy a település megőrizze az erre az időszakra jellemző csendes és nyugodt hangulatát.

39. ábra: Koncepcionális javaslatok összefoglalása (Pór Sára, 2025)

Az vizsgálat eredményei alapján kirajzolódtak azok az irányvonalak, amelyek mentén a boglári identitás tovább erősíthető. (1) **Egyrészt azokra a dimenziókra kívánok hangsúlyt fektetni, amelyek a vizsgálatok szerint kevésbé bizonyultak dominánsnak.** Így az *„ismerősség”*, tehát a település múltjának mélyebb ismerete, illetve a *„szociális identifikáció*”, tehát boglári közösség kohéziója. (2) **Másrészt azoknak az elemeknek a védelmét tartom fontosnak, amelyeket a kitöltők értékesnek és település karaktere szempontjából meghatározónak tartanak, azonban fennmaradásuk nem garantált**. Ilyenek a település zöldfelületei és idős fái, melyek folyamatos szakszerű fenntartást és pótlást igényelnek. (3) **Harmadrészt olyan, már eltűnt vagy funkciójukat vesztett helyszínek újragondolását javaslom, amelyekhez erős nosztalgikus kötődés kapcsolódik a kitöltők részéről.** Így a gyakran említett egykori

mozi, mely helyén jelenleg egy parkoló áll vagy a jelenleg magántulajdonban álló, elhanyagolt Bárány Kúria és parkja (az egykori Állami Gazdaság területe). (4) **Végül egy olyan eszközt javaslok, mely összekapcsolja az eddigi javaslatokat.** Egy városi felfedezőjáték, mely pecsétek gyűjtésére ösztönöz és egyúttal a fenntartható turizmus szemléletét közvetíti a résztvevők felé.

1. **Közös emlékezés és közösségépítés: tematikus séták, kaláka**

A település múltjának mélyebb megismerésére **tematikus séták** szervezését javaslom, amelyek a különböző korszakok és történetek bemutatását élményszerűvé teszik. A témákat illetően javaslom a *„A 19. századi fürdőkultúra emlékei Balatonbogláron”* és *„Az elfeledett Állami Gazdaság nyomában”* című várostörténeti sétákat. Nemcsak a helyiek számára teremtenének lehetőséget a közös emlékezet ápolására, hanem az idelátogatóknak is lehetőséget adna, hogy személyesebb módon kapcsolódjanak a településhez.

A **boglári kaláka** egy hagyományőrző közösségi kezdeményezés lenne, a régi falusi összefogás szellemiségét megidézve. Ahogyan egykor a szomszédok egymás segítségére siettek a munkában, úgy gyűlnek most össze a boglári résztvevők, hogy közösen tegyenek környezetük szebbé tételéért. A résztvevők együtt gondozzák a város zöldfelületeit, majd az önkormányzat megvendégeli őket egy közös ebéddel. A kaláka a közösségépítésen túl és egy szemléletformáló esemény is, mely által a részvevők tudatosabban viszonyulhatnak a város értékeihez és felismerhetik a saját szerepüket azok megőrzésében.

40. ábra: Felhívás a tematikus sétára (Pór Sára, 2025) és előképek a Boglári Kalákára (forrás: Pinterest)

2. **Értékvédelem és karaktermegőrzés**

A település **növényállománya** jelentős identitásképző szerepet tölt be. A Balaton-parti platánfasorok és a várdombi fekete fenyők meghatározó településképi elemek, melyek a

válaszokban is gyakran visszaköszönnek. Emellett a sok utalás van az általánosságban vett *„boglári zöldre”* és árnyas növényekben gazdag településképre. Az idős fák közös megőrzésére javasolt lehet egy ***„faörökbefogadási programot”*** indítani, amelyben az örökbefogadók adományaikkal az egyes fák fenntartását, adott esetben pótlását támogatják közvetve. További lehetőségként felmerülhet **kedvezményes csemeteosztás vagy ösztönző program** a platánfajok és az egyéb Balatonbogláron jellemző fajok saját kerti telepítésére, ami hozzájárulna a városkarakter hosszú távú megőrzéséhez. Az önkormányzat jelenlegi Gaál Gaszton tervéhez (2024-2032) is kapcsolódhatna, melyben *„Gaal Gaston 100 évvel ezelőtti településfásítási programját mintaként tekintve a terv időszaka alatt 1000 fa és cserje ültetése előírt”* (**GGT, 2024)**.

3. Múlt felelevenítése: Pop-up /szabadtéri mozi, Bárány Kúria és kertje

Sokan emlékeznek nosztalgiával a régi boglári mozira, amely fontos közösségi tér volt a város életében. Bár az épület már nem áll és a helyén ma parkoló működik, az egykori mozi hangulatát újra lehetne éleszteni egy ideiglenes **„pop-up” mozi** formájában. A vetítések között helyet kapnának a valaha itt játszott régi filmek, miközben a program igazodna a mai közönség igényeihez is. A régi mozi helyszíne így, ha csak időszakosan is, visszakapná eredeti, közösségi és kulturális funkcióját, új életet lehelve egy sokak számára kedves emlékbe.

A **Bárány-kúria és kertje** jelenleg magántulajdonban áll, azonban visszavásárlása esetén zöldfelületének közösségi térré alakítása lehetőséget teremtene a történeti karakter megőrzésére és a mai közösségi igényekhez illeszkedő, új funkciók kialakítására.

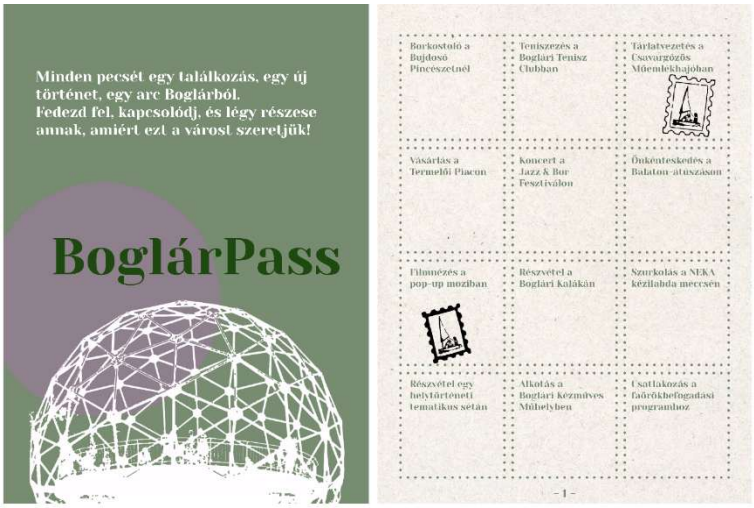

41. ábra: A Gaál Gaston Tervet és a Pop-up mozit népszerűsítő plakátok (Pór Sára, 2025)

4. Fenntartható turizmus: „BoglárPass”

A „**BoglárPass”** egy játékos, élményalapú program, amely a fenntartható turizmus jegyében köti össze a látogatókat és a helyieket Balatonboglár értékeivel. A résztvevők egy egyedi útlevélben gyűjthetnek pecséteket különféle élményekért, legyen az tematikus városi séta, vásárlás a helyi piacon, kerékpározás a Balatoni kerékpáút boglári szakaszán, borkóstoló egy boglári borásznál, teniszezés a platánfák árnyékában, piknik a Várdombon vagy részvétel egy filmvetítésen a szabadtéri moziban. A program célja, hogy a nyaralók ne csak turisták legyenek, hanem aktív résztvevői a város életének. Ismerkedjenek meg a boglériakkal, fedezzék fel a hely történelmét, kultúráját, természeti szépségeit, miközben támogatják a helyi vállalkozásokat és közösségi kezdeményezéseket. Az útlevél kitöltésével elnyerhető a „**Boglár Állampolgára**” cím, melyhez kedvezmények és jelképes jutalmak kapcsolódnak. A BoglárPass így nemcsak tartalmas kikapcsolódást nyújt, hanem közelebb hozza egymáshoz a város lakóit és vendégeit.

A javaslatok közös célja, hogy Balatonboglár múltjának értékeit ne csak megőrizzék, hanem élővé is tegyék a mai közösség számára. Az identitás megerősítése így nem új elemek létrehozásán, hanem a meglévő értékek újraértelmezésén és a közösségi élmények újjáélesztésén keresztül valósul meg.

42. ábra: BoglárPass útlevél minta (Pór Sára, 2025)

Népszerűsítő plakátok

Hajdani mozi egykor és ma

Bárány-Gaál Kúria egykor és ma

Mintaterület határa

Értékvédelem és karaktermegőrzés
- Boglári Kaláka ajánlott helyszínei
- Örökbefogadásra javasolt faegyedek

Múlt felelevenítése
- Pop-up mozi és Bárány-Gaál Kúria kertje

Közös emlékezés és közösségépítés
- "A 19. századi fürdőkultúra emlékei Balatonbogláron" séta útvonala
- "Az elfeledett Állami Gazdaság nyomában" séta útvonala
- BoglárPass teljesítendő állomásai

JAVASLATI TERVLAP	MATE
Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék Készítette: Pór Sára Konzulens: dr. Valánszki István Szakdolgozat címe: Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálata	
Alaptérkép: Google Satellite Budapest, 2025.11.02.	É

6. Összefoglalás

„Gömbkilátó, balatoni villák, Csavargőzös, két domb, platánfasorok, Kék és Vörös Kápolna, BB Állami Gazdaság és a Vízbe lépő lány.

Néhány asszociáció, amivel Balatonboglárt azonosíthatjuk. De tulajdonképpen mi valójában az, ami meghatározza a település jellegét? Hogyan manifesztálódik a genius loci, vagyis a hely szelleme? Melyek azok az (táj)elemek, amelyek meghatározzák a boglári identitást?"

Ezekkel a sorokkal indult a szakdolgozat. Célom az volt, hogy feltárjam Balatonboglár egyediségét, azokat az elemeket, amelyek a város múltját és jelenét egyaránt formálják és amelyekhez a helyiek és az idelátogatók is kötődnek. A mintaterület bemutatását követően egy kérdőíves kutatás segítségével sikerült mérni a településhez kötődés mértékét különböző dimenziók mentén, illetve azonosítani az identitásalkotó elemeket.

A helyhez való kötődés mélysége különböző, de a gyerekkori emlékek, a személyes élmények és a nosztalgia meghatározó szerepet játszanak mind a helyiek, mind az üdülők identitásában. A kutatás rávilágított arra, hogy Balatonboglár szellemisége nem pusztán a tájban, hanem az ember és a hely közös történetében rejlik.

A vizsgálat eredményei alapján kirajzolódott, hogy Balatonboglár identitása több rétegben értelmezhető: egyszerre természeti, kulturális és érzelmi konstrukció. A hely szelleme nem egyetlen elemben vagy látványban ragadható meg, hanem azoknak a kapcsolatoknak az összességében, amelyek az emberek és a táj között létrejönnek.

Összességében elmondható, hogy Balatonboglár identitása folyamatosan alakuló, de mégis erősen gyökerező jelenség. Megőrzése nem csupán a táji és az épített örökség megóvását jelenti, hanem a helyhez kapcsolódó közösségi kapcsolatok ápolását is. A *genius loci* tehát nemcsak a táj látványában, hanem a benne élők gondolkodásában, emlékeiben és cselekedeteiben is jelen van.

Így zárul a dolgozat azzal a gondolattal, amellyel indult is: Balatonboglár jellegét nem egyetlen motívum, hanem *„a nyári nap melegének, a három vulkanikus kiemelkedés látványának, a déli harangszó és a vonatzakatolásának, a boglári borok zamatának és a feketefenyők illatának"* együttese határozza meg. Ezek az élmények (mindaz, ami látható, hallható, ízlelhető és érezhető) együtt adják vissza a város valódi lelkét, a hely szellemét.

Irodalomjegyzék

Nyomtatott irodalom

BORKÓ, 2024 – Borkó Anna Éva (2024*): A táji identitás konstruktivista megközelítéssel három vidéki település mintáján: A táj, mint egyéni és közösségi konstrukció.* TDK dolgozat. [Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem].

CSORBA, 2021 – Csorba Péter (2021): *Magyarország kistájai.* Meridián Táj- és Környezetföldrajzi Alapítvány, Debrecen.

DÚLL, 1996 – Dúll Andrea (1996): *A helyidentitásról. Magyar Pszichológiai Szemle*, 52. évfolyam, 4–6. szám, 363–391.

FÉLONNEAU, 2004 – Félonneau, M. (2004): *Love and loathing of the city: Urbanophilia and urbanophobia, topological identity and perceived incivilities. Journal of Environmental Psychology*, 24. évfolyam, 1. szám, 43–52.

FORREST & KEARNS, 2001 – Forrest, R., & Kearns, A. (2001): *Social cohesion, social capital and the neighbourhood. Urban Studies,* 38. évfolyam, 2125–2143.

HIDALGO, 2001 – Hidalgo, M. C., & Hernández, B. (2001): *Place attachment: Conceptual and empirical questions. Journal of Environmental Psychology,* 21. évfolyam, 273–281.

HORVÁTH, 2015 – Horváth Iván (2015): *Boglár partjainál: balatonboglári képes helytörténet.* Szerzői magánkiadás, Balatonboglár.

HORVÁTH, 2016 – Horváth Iván (2016): *Fürdőélet kialakulása Balatonbogláron. Balatonboglári Hírek*, Balatonboglár Város Önkormányzata, p. 7.

HORVÁTH, 2022 – Horváth Iván (2022): *Templomok és iskolák története Balatonbogláron.* Szerzői magánkiadás, Balatonboglár. Nyomda: Tradeorg Nyomda, Balatonfűzfő.

LALLI, 1992 – Lalli, M. (1992): *Urban-related identity: Theory, measurement, and empirical findings. Journal of Environmental Psychology*, 12(4), 285–303.

PROSHANSKY ET AL., 1983 – Proshansky, H., Fabian, A., & Kaminoff, R. (1983): Place-identity: *Physical world socialization of the self. Journal of Environmental Psychology,* 3(1), 57–83.

TOURNOIS & ROLLERO, 2020 – Tournois, L., & Rollero, C. (2020): *"Should I stay or should I go?" Exploring the influence of individual factors on attachment, identity and commitment in a post-socialist city.* Cities, 102. évfolyam, 102740. https://doi.org/10.1016/j.cities.2020.102740

VÁRKONYI, 2020 – Várkonyi Gábor István (2020): *Helykötődés és topológiai identitás vizsgálata Szeged településképi szempontból eltérő karakterű területein*. *IMPULZUS,* 6-7. évfolyam, 1. szám.

VÁSÁRHELYI, 2006 – Vásárhelyi Tibor (2006): *A régi Balaton-Boglár levelezőlapokon.* Agenda Natura.

WILSON, 1984 – Edward O. Wilson (1984): Biophilia. Harvard University Press.

Internetes források

INT-1 – Balatonboglár hivatalos honlapja. Letöltés dátuma: 2025.09.03.
https://www.balatonboglar.hu/

INT-2 – Központi Statisztikai Hivatal. Letöltés dátuma: 2025.09.03.
https://www.ksh.hu/apps/meta.objektum?p_lang=HU&p_menu_id=310&p_ot_id=300&p_obj_id=HE02

INT-3 – Demográfiai Fogalomtár. Letöltés dátuma: 2025.09.03.
https://demografia.hu/hu/tudastar/fogalomtar/12-korosszetetel

INT-4 – Helyi Művi Értékvédelmi Kataszter. Letöltés dátuma: 2025.09.03.
http://helyiertekek.e-epites.hu/

Jogszabály, törvények, tervi előzmények

ETE, 2007 – 2007. évi CXI. törvény: Európai Táj Egyezmény.

HÉSZ, 2004 – Balatonboglár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2004. (III. 5.) önkormányzati rendelete Balatonboglár város helyi építési szabályzatáról.

TKR, 2018 – Balatonboglár Város Önkormányzat Képviselő-testületének 35/2018. (XII.19.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről.

NTS, 2017-2026 – Nemzeti Tájstratégia (2017-2026). Agrárminisztérium, Budapest.

TAK, 2018 – Balatonboglár Településképi Arculati Kézikönyve (2018). Balatonboglár Város Önkormányzata, Balatonboglár. Szerk.: Pór P.

KJTTFT, 2014 – Az Ordacsehi berek (HUDD20036) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve (2014). Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Csopak.

GGT, 2024 – Gaal Gaston terv (2024). *Balatonboglár város zöldfelületeinek, különösen a védett faállomány (platánfák) és a várdombi ökoszisztéma rehabilitációjára, felmérésére és megújítására, a „Zöld város" program megvalósítására alkotott hosszútávú fejlesztési koncepció.* Balatonboglár Város Önkormányzata, Balatonboglár.

Ábrajegyzék

1. ábra: A szakdolgozat felépítése (Pór Sára, 2025)..... 7
2. ábra: A mintaterület lehatárolása (Pór Sára, 2025, Alaptérkép: Google Satellite)..... 9
3. ábra: Balatonboglár városrészei (Pór Sára, 2025, Alaptérkép: Google Satellite) 10

4. ábra: Településközpont: I. Hősi emlékmű a Vörösmarty téren, II. posta, III. Evangélikus templom az Árpád utcában Kápolnával (Pór Sára, 2025) 11
5. ábra: Üdülő övezet: I. Platán strand, II. Csavargőzös Műemlékhajó, III. Borudvar (Pór Sára, 2025) 12
6. ábra: Kertváros: I. Gömbkilátó, II. lombkoronasétány, III. Urányi János Sport- és Szabadidőközpont (Pór Sára, 2025) 13
7. ábra: Jankovich-telep: I. Nagyboldogasszony kápolna, II. Vejtey Ferenc sétány, III. védett villaépület (Pór Sára, 2025) 13
8. ábra: Táji és természeti értékek: I. Balaton, II. Ordacsehi-berek, III. Temetődomb (Pór Sára, 2025) 14
9. ábra: Helyi védett platán fasorok: I. Platán sor, II. Kodály utca, III. Parti sétány (Pór Sára, 2025) 15
10. ábra: Látvány: I. Lombkoronasétányból (6), II. Temetődombról (5), III. Sziget strandról (2) (Pór Sára, 2025) 15
11. ábra: Értékes látványkapcsolatok (Pór Sára, 2025, Alaptérkép: Google Satellite) 16
12. ábra: Műemlékek: I. Kék kápolna, II. Vörös kápolna, III. Szent Kereszt Felmagasztalása római katolikus templom (Pór Sára, 2025) 17
13. ábra: Műemlék: I. Bárány-Gaál kúria, Helyi védett: II. Gömbkilátó, III. Lengyel-magyar Barátság Háza (Pór Sára, 2025) 18
14. ábra: Egyedi tájértékek: I. Tornászlány szobra, II. Vízbelépő lány szobra (Pór Sára, 2025) 18
15. ábra: Boglári strandolók háttérben a fürdőházakkal (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), II. Balaton szálloda (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván)), III. dr. Kotsis Iván tervezte egykori fürdőház (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván) Adatközlő: Horváth Iván 19
16. ábra: Jankovich-telep képeslapja (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), II. dr. Kotsis Iván terve a katolikus templomról (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), III. Boglári Állami Gazdaság (Balaton Múzeum, adatközlő: Horváth Iván) 20
17. ábra: I. a megújított Platán strand (Pór Sára, 2025), II. Tenisz pályák (Pór Sára, 2025), III. Boglári Szüreti Fesztivál tűzijátéka augusztus 20-án (Böröczky Bulcsú, 2024. Facebook-bejegyzés, elérhető: https://www.facebook.com/photo/?fbid=2815872425235008&set=g.511085662279862) 21
18. ábra: A kérdőív mintavétele és adatgyűjtése (Pór Sára, 2025) 22
19. ábra: A kérdőív szakirodalmi háttere (Pór Sára, 2025) 23
20. ábra: A kérdőív szerkezeti felépítése (Pór Sára, 2025) 24
21. ábra: A kérdőív "A" szakasza (Pór Sára, 2025) 25
22. ábra: A kérdőív "B" és "C" szakaszai (Pór Sára, 2025) 27
23. ábra: A kérdőívet kitöltők nemi és életkori eloszlása (Pór Sára, 2025) 29
24. ábra: A kérdőívet kitöltők eloszlása aszerint, hogy: 1. életvitelszerűen Balatonbogláron él-e; 2. gyerekkorát Balatonbogláron töltötte-; 3. élete legnagyobb részét Balatonbogláron töltötte-e (Pór Sára, 2025) 30
25. ábra: A balatonboglári kérdőívet kitöltők eloszlása a településhez kötődésük folytonossága szerint (Pór Sára, 2025) 30
26. ábra: A nem balatonboglári kitöltők életében betöltött funkciója Balatonboglárnak (Pór Sára, 2025) 30
27. ábra: Az összesítésben mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025) 31
28. ábra: A nemek szerint mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025) 32

29. ábra: Az életkor szerint mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025) 33
30. ábra: A gyerekkor helyszíne szerint mért dimenziók rangsor (Pór Sára, 2025)..... 33
31. ábra: Az életvitel szerint mért dimenziók rangsora (Pór Sára, 2025) 34
34. ábra: Érzések és érzetek összesítése (Pór Sára, 2025)..... 36
35. ábra: A település identitásalkotó elemei: egyedi, jellegzetes vagy legkedveltebb elemek összesítése (Pór Sára, 2025) 40
36. ábra: Identitásalkotó elemek montázsa (Pór Sára, 2025) 41
37. ábra: Balatonboglár hivatalos címere (forrás: https://www.nemzetijelkepek.hu/balatonboglar-varos) 42
38. ábra: Szimbolikus elemek összesítése (Pór Sára, 2025) 42
39. ábra: I. Egykori mozi (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván), II. Hullám Étterem (Facebook-bejegyzés, elérhető: https://www.facebook.com/photo/?fbid=8926196017437984&set=g.511085662279862, III. Kinizsi Udvar (ismeretlen szerző / gyűjtötte: Horváth Iván 43
40. ábra: Eltűnt elemek összesítése (Pór Sára, 2025)..... 43
41. ábra: Koncepcionális javaslatok összefoglalása (Pór Sára, 2025) 45
42. ábra: Felhívás a tematikus sétára (Pór Sára, 2025) és előképek a Boglári Kalákára (forrás: Pinterest)..... 46
43. ábra: A Gaál Gaston Tervet és a Pop-up mozit népszerűsítő plakátok (Pór Sára, 2025)... 47
44. ábra: BoglárPass útlevél minta (Pór Sára, 2025)..... 48

Mellékletjegyzék

1. melléklet: A kérdőívben mért dimenziók (Pór Sára, 2025)
2. mellélet: A kérdőív (Pór Sára, 2025)
3. melléklet: A kérdőívben mért dimenziók összesített eredménytáblázat (Pór Sára, 2025)

Szakasz	Indikátorok	Cél	Dimenzió/mutató	Módszer	Forrás
1.1	**Mi az ön neme?**	A kitöltő nemének megismerése.	szociodemográfiai adat	egyszeres választás	saját
1.2	**Mi az Ön életkora?**	A kitöltő életkorának megismerése.	szociodemográfiai adat	egyszeres választás	ENSZ
1.3	**Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?**	A kitöltő legmagasabb iskolai végzettségének megismerése.	szociodemográfiai adat	egyszeres választás	KSH
1.4	**Balatonbogláron töltötte a gyerekkorát?**	Megismerni Balatonboglár esetleges szerepét a kitöltő gyerekkorában.	folytonosság általános kötődés	egyszeres választás	saját
1.5	**Balatonbogláron töltötte élete legnagyobb részét?**	Megismerni a kitöltő Balatonbogláron töltött időtartamát a saját életéhez viszonyítva.	folytonosság általános kötődés	egyszeres választás	saját
1.6	**Életvitelszerűen él jelenleg Balatonbogláron?**	Megismerni, hogy a kitöltő jelenleg Balatonbogláron él-e életvitelszerűen. ELÁGAZÁS: Amennyiben válasza “igen”: 3. szakaszt (A), amennyiben válasza “nem” 4. szakaszt (B) folytatja a kitöltő.	általános kötődés	egyszeres választás	saját
2.1	A tény, hogy Bogláron lakom élek, jól tükröződik a személyiségemben.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.2	Számomra ez a város olyan, mintha a részem lenne.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.3	Amikor Bogláron sétálgatok, erősen érzem, hogy ide tartozom.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.4	Boglár sokat jelent nekem.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi

1. melléklet: A kérdőívben mért dimenziók (Pór Sára, 2025)

Szakasz	Indikátorok	Cél	Dimenzió/mutató	Módszer	Forrás
2.5	Erősen kötődőm Boglárhoz.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Prayitno et al. 2021
2.6	Ebben a városban sok dolog a múltamra emlékeztet.	Dimenzió mérés: ismerősség	ismerősség	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.7	Sok emlék fűz ehhez a településhez.	Dimenzió mérés: ismerősség	ismerősség	pontozás_4 fokú Likert-skála	Prayitno et al. 2021
2.8	Nincs még egy olyan hely, mint Boglár.	Dimenzió mérés: értékelés	értékelés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Prayitno et al. 2021
2.9	Annyira jól ismerem Boglárt, hogy egy fotóról felismerném a várost, bármikor is készült az.	Dimenzió mérés: ismerősség	ismerősség	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.10	Otthonosan érzem magam ebben a városban.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Hernandez et al. (2007) in Várkonyi
2.11	Amikor hosszú időre távol vagyok, vágyom vissza.	Dimenzió mérés: kötődés a városon kívül	kötődés a városon kívül	pontozás_4 fokú Likert-skála	Hernandez et al. (2007) in Várkonyi
2.12	Amikor távol vagyok, hiányzik a város.	Dimenzió mérés: kötődés a városon kívül	kötődés a városon kívül	pontozás_4 fokú Likert-skála	Hernandez et al. (2007) in Várkonyi
2.13	Ha elmegyek, boldog vagyok, hogy visszatérhetek.	Dimenzió mérés: kötődés a városon kívül	kötődés a városon kívül	pontozás_4 fokú Likert-skála	Hernandez et al. (2007) in Várkonyi
2.14	Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének.	Dimenzió mérés: elkötelezettség	elkötelezettség	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.15	Boglár fontos szerepet tölt be jövőbeli terveimben.	Dimenzió mérés: elkötelezettség	elkötelezettség	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
2.16	A boglári táj egyedi, más tájaktól megkülönböztethető karakterrel rendelkezik.	Dimenzió mérés: értékelés	értékelés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Borkó 2024
2.17	**Melyik a legkedvesebb hely az Ön számára Balatonbogláron?**	Dimenzió mérés: helypreferencia	helypreferencia	rövid kifejtés	saját
2.18	**Hogyan fejezné be a mondatot?** *“Nekem Boglár a …..”*	Dimenzió mérés: helyszimbolika	helyszimbolika	nyitott kérdés	Borkó 2024
2.20	**Ha lehetősége lenne elkészíteni egy új címert Balatonboglárnak, milyen motívumokat, elemeket tenne rá?** (Az alakzatba írja/rajzolja le!)	Dimenzió mérés: helyszimbolika	helyszimbolika	rajz rövid kifejtés	Borkó 2024
2.21	**Kapcsolja be az érzékszerveit és írja le asszociációit!** Írja le azt az **5 látványelemet**, ami	Érzékszervi térélmény: A település lehetséges “identitásalkotó	helyszimbolika	rövid kifejtés	5-4-3-2-1 módszer saját

1. melléklet: A kérdőívben mért dimenziók (Pór Sára, 2025)

Szakasz	Indikátorok	Cél	Dimenzió/mutató	Módszer	Forrás
	először eszébe jut boglárról!	látványelemeinek” feltérképezése			
2.22	Írja le azt a **4 illatot**, ami először eszébe jut boglárról!	Érzékszervi térélmény: A település lehetséges “identitásalkotó illatainak” feltérképezése.	helyszimbolika	rövid kifejtés	5-4-3-2-1 módszer saját
2.23	Írja le azt az **3 ízt**, ami először eszébe jut boglárról!	Érzékszervi térélmény: A település lehetséges “identitásalkotó ízeinek” feltérképezése.	helyszimbolika	rövid kifejtés	5-4-3-2-1 módszer saját
2.24	Írja le azt a **2 hanghatást**, ami először eszébe jut boglárról!	Érzékszervi térélmény: A település lehetséges “identitásalkotó hangjainak” feltérképezése.	helyszimbolika	rövid kifejtés	5-4-3-2-1 módszer saját
2.25	Írja le azt az **1 érzést**, ami először eszébe jut Boglárról!	A településsel kapcsolatos legerősebb érzés megismerése.	helyszimbolika	rövid kifejtés	5-4-3-2-1 módszer saját
2.26	Ön szerint melyek a **település jellegzetes, egyedi elemei** (pl. látvány, épület, fasor, szobor), amelyek megkülönböztethetővé teszik Balatonboglárt más településtől. **Soroljon fel 4-5 példát!**	A település különleges, identitásalkotó elemeinek feltérképezése.	helyszimbolika	rövid kifejtés	saját
3.1 (A)	**Melyik városrészben él?**	A kitöltő a település mely részén él.	szociodemográfiai adat	egyszeres választás	saját
3.2 (A)	**Melyik városrészt kedveli a leginkább?**	A legkedveltebb városrész megismerése. Megismerni, hogy egyezik-e azzal, ahol él (3.1 kérdés)	helypreferencia	egyszeres választás	saját
3.3 (A)	**Hogyan kapcsolódik a településhez?**	Az egyén településen töltött időtartama életének idővonalán	folytonosság	egyszeres választás	saját
3.4 (A)	**Ha Önön múlna, akkor a jövőben is Bogláron élne?**	Az egyén elkötelezettségének megismerése	elkötelezettség	egyszeres választás	saját
3.5 (A)	Tősgyökeres boglárinak tartom magam.	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
3.6 (A)	Egyszerűen boglári lakosnak tartom	Dimenzió mérés: helyazonosság	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi

Szakasz	Indikátorok	Cél	Dimenzió/mutató	Módszer	Forrás
	magam.				
3.7 (A)	Nem tudom elképzelni, hogy másik városban éljek, mert túl sok mindent kellene feladnom magamból.	Dimenzió mérés: helyfüggés	helyfüggés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Félonneau 2004 in Várkonyi
3.8 (A)	Büszke vagyok arra, hogy Bogláron élek.	Dimenzió mérés: helyazonosság, elégedettség	helyazonosság	pontozás_4 fokú Likert-skála	saját
3.9 (A)	Más település is tud számomra otthon érzést adni.	Dimenzió mérés: helyfüggés	helyfüggés		saját
3.10 (A)	Valószínűleg az életem ugyanúgy alakul és ugyanazokat a dolgokat élem át akkor is, ha más helyen élek.	Dimenzió mérés: helyfüggés	helyfüggés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Williams és Roggenbuck 1989
3.11 (A)	Bogláron boldogabb vagyok, mint máshol.	Dimenzió mérés: helyfüggés	helyfüggés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Prayitno et al. 2021
3.12 (A)	Boglárt tökéletes hely a mindennapi teendőim elvégzéséhez.	Dimenzió mérés: helyfüggés, elégedettség	helyfüggés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Prayitno et al. 2021
3.13 (A)	Azokat a dolgokat, tevékenységeket, amiket itt végzek, más helyen is éppúgy élvezném.	Dimenzió mérés: helyfüggés	helyfüggés	pontozás_4 fokú Likert-skála	Williams és Roggenbuck 1989
3.14 (A)	Az itt kialakított barátságok nagyon fontosak számomra.	Dimenzió mérés: szociális identifikáció	szociális identifikáció	pontozás_4 fokú Likert-skála	Prayitno et al. 2021
3.15 (A)	Ha nem lennének itt barátaim/családtagjaim, valószínűleg elköltöznék innen.	Dimenzió mérés: szociális identifikáció	szociális identifikáció	pontozás_4 fokú Likert-skála	Raymond et al. 2010
3.16 (A)	Úgy érzem sokat elárul rólam az, hogy a része vagyok ennek a közösségnek.	Dimenzió mérés: szociális identifikáció	szociális identifikáció	pontozás_4 fokú Likert-skála	Boley et al. 2021
3.17 (A)	Felelősséget érzek a településen élő emberek iránt.	Dimenzió mérés: szociális identifikáció	szociális identifikáció	pontozás_4 fokú Likert-skála	Buckner 1988
3.18 (A)	Aktívan részt veszek a közösség életében.	Dimenzió mérés: szociális identifikáció	szociális identifikáció	pontozás_4 fokú Likert-skála	Williams és Roggenbuck 1989
3.19 (A)	Bónusz kérdés: **Van olyan hely, amihez erősen kötődött Balatonbogláron, de megsemmisült az**	A kitöltő a régi Boglárhoz, a megsemmisült elemekhez való esetleges kötődésének	ismerősség	rövid kifejtés	saját

1. melléklet: A kérdőívben mért dimenziók (Pór Sára, 2025)

Szakasz	Indikátorok	Cél	Dimenzió/mutató	Módszer	Forrás
	idők során? Ha igen, mi az?	megismerése (nosztalgia).			
4.1 (B)	**Milyen gyakran tartózkodik Balatonbogláron?**	A kitöltő a településen töltött időtartam/időszakainak megismerése.	folytonosság	egyszeres választás	saját
4.2 (B)	**Melyik városrészt kedveli a leginkább?**	A legkedveltebb városrész megismerése	helypreferencia	egyszeres választás	saját
4.3 (B)	**Ha Önön múlna, akkor a jövőben élne Bogláron?**	Megismerni, hogy szívesen élne-e a kitöltő Balatonbogláron.	elkötelezettség	egyszeres választás	saját
4.4 (B)	**Hogyan kapcsolódik Ön Balatonboglárhoz?**	A település legjelentősebb funkcióinak megismerése	funkció	többszörös választás	saját
4.5 (B)	Bónusz kérdés: **Van olyan hely, amihez erősen kötődött Balatonbogláron, de megsemmisült az idők során?** Ha igen, mi az?	A kitöltő a régi Boglárhoz, a megsemmisült elemekhez való esetleges kötődésének megismerése (nosztalgia).	ismerősség	rövid kifejtés	saját

1. melléklet: A kérdőívben mért dimenziók (Pór Sára, 2025)

KÉRDŐÍV

Kedves Kitöltő!

Pór Sára vagyok a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem harmadéves tájépítész mérnök hallgatója. Szakdolgozatomban **Balatonboglár identitásalkotó elemeit és a településhez való kötődést vizsgálom, melynek részeként egy kérdőíves vizsgálatot végzek.** A kérdések az Ön személyes véleményére, Balatonboglárhoz való viszonyulására, a településről alkotott gondolataira és érzéseire irányulnak. Nincsenek jó vagy rossz válaszok, **minden válasz megfelelő.**

A kérdőív kitöltése kb. **10-15 percet** vesz igénybe. Az adatokat csak összesítve, **név nélkül** elemzem, így az egyéni válaszok és a válaszadó nem lesz azonosítható.

Köszönöm szépen a kitöltést!

Amennyiben kérdése van, keressen bizalommal emailben. Elérhetőségem: ***por.sara22@gmail.com***

MI AZ ÖN NEME?

◯ nő ◯ férfi

MI AZ ÖN ÉLETKORA?

◯ 0-14 év ◯ 40-64 év

◯ 15-39 év ◯ 65-x év

MI AZ ÖN LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE?

◯ Legfeljebb általános iskolai végzettség

◯ Középfokú végzettség

◯ Felsőfokú végzettség

BALATONBOGLÁRON TÖLTÖTTE A GYEREKKORÁT?

◯ igen ◯ nem

BALATONBOGLÁRON TÖLTÖTTE ÉLETE LEGNAGYOBB RÉSZÉT?

◯ igen ◯ nem

ÉLETVITELSZERŰEN ÉL JELENLEG BALATONBOGLÁRON?

◯ igen ◯ nem

“igen” esetén az 1-2-3 oldal kitöltésére kérném (“A” lap)
“nem” esetén az 1-2-4 oldal kitöltésére kérném (“B” lap)

KÉREM 1-4 SKÁLÁN PONTOZZA AZ EGYES ÁLLÍTÁSOKAT, ASZERINT, HOGY MILYEN MÉRTÉKBEN ÉRT VELÜK EGYET!

1- Egyáltalán nem értek egyet
2- Inkább nem értek egyet
3- Inkább egyet értek
4- Teljesen egyetértek

- ☐ A tény, hogy Boglárhoz kötődöm, jól tükröződik a személyiségemben.
- ☐ Számomra ez a város olyan, mintha a részem lenne.
- ☐ Amikor Bogláron sétálgatok, erősen érzem, hogy idetartozom.
- ☐ Boglár sokat jelent nekem.
- ☐ Erősen kötődöm Boglárhoz.
- ☐ Ebben a városban sok dolog a múltamra emlékeztet.
- ☐ Sok emlék fűz ehhez a településhez.
- ☐ Nincs még egy olyan hely, mint Boglár.
- ☐ Annyira jól ismerem Boglárt, hogy egy fotóról felismerném a várost, bármikor is készült az.
- ☐ Otthonosan érzem magam ebben a városban.
- ☐ Amikor hosszú időre távol vagyok, vágyom vissza.
- ☐ Amikor távol vagyok, hiányzik a város.
- ☐ Ha elmegyek, boldog vagyok, hogy visszatérhetek.
- ☐ Szeretnék tanúja lenni Boglár jövőbeli fejlődésének.
- ☐ Boglár fontos szerepet tölt be jövőbeli terveimben.
- ☐ A boglári táj egyedi, más tájaktól megkülönböztethető karakterrel rendelkezik.

MELYIK A LEGKEDVESEBB HELY AZ ÖN SZÁMÁRA BALATONBOGLÁRON?

HOGYAN FEJEZNÉ BE A MONDATOT?

"Nekem Boglár a _____ *."*

(Mit jelent?)

HA LEHETŐSÉGE LENNE ELKÉSZÍTENI EGY ÚJ CÍMERT BALATONBOGLÁRNAK, MILYEN MOTÍVUMOKAT, ELEMEKET TENNE RÁ?
(AZ ALAKZATBA ÍRJA/RAJZOLJA LE!)

KAPCSOLJA BE AZ ÉRZÉKSZERVEIT ÉS ÍRJA LE ASSZOCIÁCIÓIT!

ÍRJA LE AZT AZ **5 LÁTVÁNYELEMET**, AMI ELŐSZÖR ESZÉBE JUT BOGLÁRRÓL!

1.
2.
3.
4.
5.

ÍRJA LE AZT A **4 ILLATOT**, AMI ELŐSZÖR ESZÉBE JUT BOGLÁRRÓL!

1.
2.
3.
4.

ÍRJA LE AZT AZ **3 ÍZT**, AMI ELŐSZÖR ESZÉBE JUT BOGLÁRRÓL!

1.
2.
3.

ÍRJA LE AZT A **2 HANGHATÁST**, AMI ELŐSZÖR ESZÉBE JUT BOGLÁRRÓL!

1.
2.

ÍRJA LE AZT AZ **1 ÉRZÉST**, AMI ELŐSZÖR ESZÉBE JUT BOGLÁRRÓL!

1.

ÖN SZERINT MELYEK A **TELEPÜLÉS JELLEGZETES, EGYEDI ELEMEI** (PL. LÁTVÁNY, ÉPÜLET, FASOR, SZOBOR), AMELYEK MEGKÜLÖNBÖZTETHETŐVÉ TESZIK BALATONBOGLÁRT MÁS TELEPÜLÉSTŐL.
SOROLJON FEL 4-5 PÉLDÁT!

1.
2.
3.
4.
5.

“A” lap: Életviteszerűen él a településen

MELYIK VÁROSRÉSZBEN ÉL? (SEGÍTŐ TÉRKÉP A 5. OLDALON)

- ◯ Településközpont
- ◯ Kertváros
- ◯ Üdülő övezet
- ◯ Jankovich-telep

MELYIK VÁROSRÉSZT KEDVELI A LEGINKÁBB? (SEGÍTŐ TÉRKÉP A 5. OLDALON)

- ◯ Településközpont
- ◯ Kertváros
- ◯ Üdülő övezet
- ◯ Jankovich-telep

HOGYAN KAPCSOLÓDIK A TELEPÜLÉSHEZ?

- ◯ Itt születtem. Mindig is itt éltem életvitelszerűen.
- ◯ Itt születtem. Volt időszak mikor elköltöztem teljesen vagy részben, de újra itt élem a mindennapokat.
- ◯ Nem itt születtem. Ideköltöztem, több mint 10 évvel ezelőtt.
- ◯ Nem itt születtem. Ideköltöztem, kevesebb mint 10 évvel ezelőtt.
- ◯ Egyéb

HA ÖNÖN MÚLNA, AKKOR A JÖVŐBEN IS BOGLÁRON ÉLNE?

- ◯ igen
- ◯ nem

KÉREM 1-4 SKÁLÁN PONTOZZA AZ EGYES ÁLLÍTÁSOKAT, ASZERINT, HOGY MILYEN MÉRTÉKBEN ÉRT VELÜK EGYET!

1- Egyáltalán nem értek egyet
2- Inkább nem értek egyet
3- Inkább egyet értek
4- Teljesen egyetértek

- ☐ Tősgyökeres boglárinak tartom magam.
- ☐ Egyszerűen boglári lakosnak tartom magam.
- ☐ Nem tudom elképzelni, hogy másik városban éljek, mert túl sok mindent kellene feladnom magamból.
- ☐ Büszke vagyok arra, hogy Bogláron élek.
- ☐ Más település is tud számomra otthon érzést adni.
- ☐ Valószínűleg az életem ugyanúgy alakul és ugyanazokat a dolgokat élem át akkor is, ha más helyen élek.
- ☐ Bogláron boldogabb vagyok, mint máshol.
- ☐ Boglár tökéletes hely a mindennapi teendőim elvégzéséhez.
- ☐ Azokat a dolgokat, tevékenységeket, amiket itt végzek, más helyen is éppúgy élvezném.
- ☐ Az itt kialakított barátságok nagyon fontosak számomra.
- ☐ Ha nem lennének itt barátaim/családtagjaim, valószínűleg elköltöznék innen.
- ☐ Úgy érzem sokat elárul rólam az, hogy a része vagyok ennek a közösségnek.
- ☐ Felelősséget érzek a településen élő emberek iránt.
- ☐ Aktívan részt veszek a boglári közösségi életben.

BÓNUSZ KÉRDÉS: **VAN OLYAN HELY, AMIHEZ ERŐSEN KÖTŐDÖTT BALATONBOGLÁRON, DE MEGSEMMISÜLT AZ IDŐK SORÁN? HA IGEN, MI AZ?**

KÖSZÖNÖM, HOGY KITÖLTÉSÉVEL TÁMOGATTA KUTATÁSOM SIKERESSÉGÉT!

“B” lap: Nem életvitelszerűen él a településen

MILYEN GYAKRAN TARTÓZKODIK BALATONBOGLÁRON?

- ◯ Naponta megfordulok a településen.
- ◯ Hetente megfordulok a településen.
- ◯ Havonta megfordulok a településen.
- ◯ Évente megfordulok a településen, de csak a nyári szezonban, több mint 5 napra.
- ◯ Évente megfordulok a településen, de csak a nyári szezonban, kevesebb mint 5 napra.
- ◯ Nem minden évben, de vissza-visszajárok a településre.
- ◯ Egyéb

MELYIK VÁROSRÉSZT KEDVELI A LEGINKÁBB? (SEGÍTŐ TÉRKÉP A 5. OLDALON)

- ◯ Településközpont
- ◯ Kertváros
- ◯ Üdülő övezet
- ◯ Jankovich-telep

HA ÖNÖN MÚLNA, AKKOR A JÖVŐBEN ÉLNE BOGLÁRON?

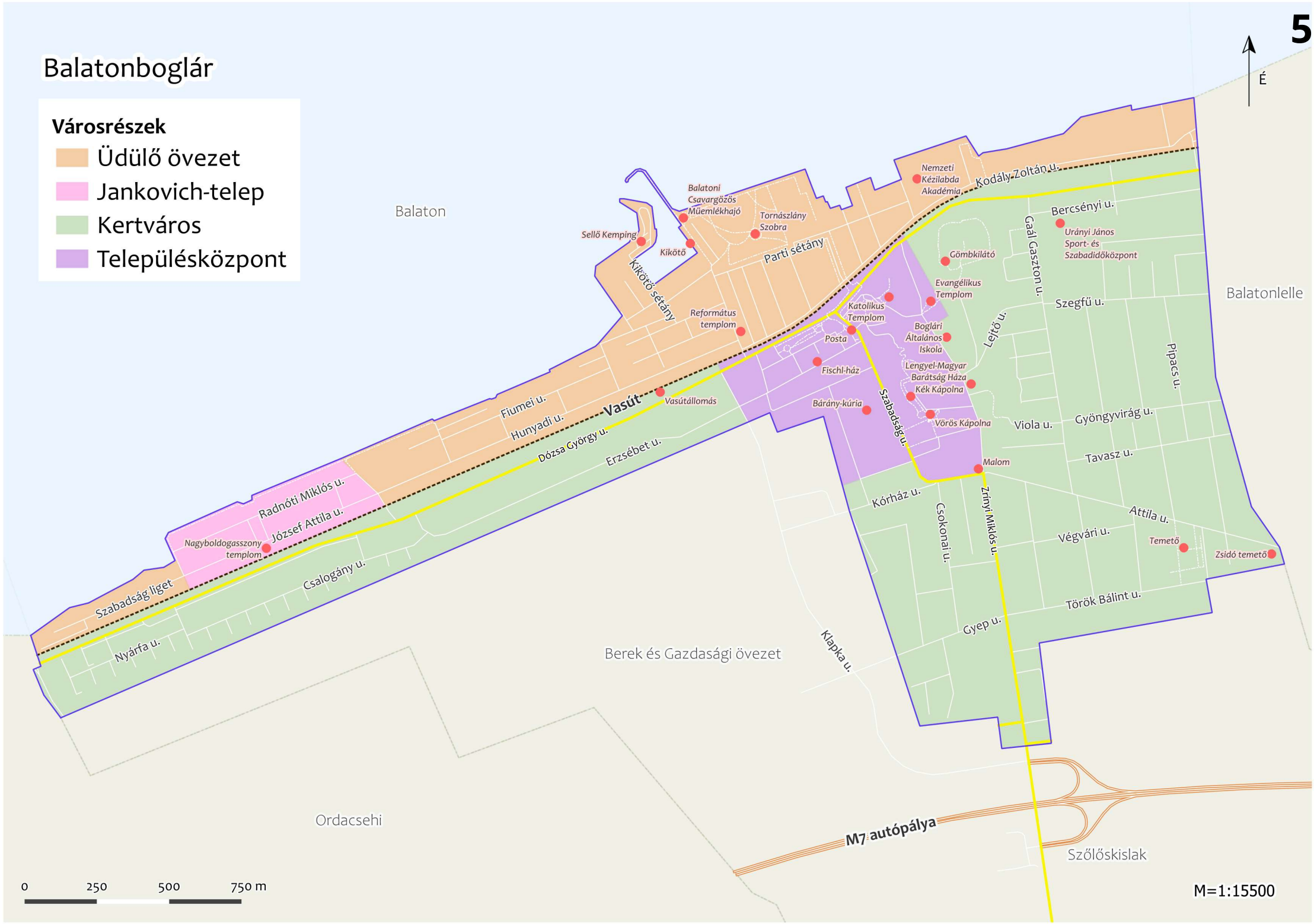
- ◯ igen
- ◯ nem

HOGYAN KAPCSOLÓDIK ÖN BALATONBOGLÁRHOZ? TÖBB VÁLASZ IS MEGJELÖLHETŐ.

- ◯ Volt idő, amikor itt éltem, de már elköltöztem.
- ◯ Rokoni/baráti szálak kötnek a településhez.
- ◯ Itt dolgozom.
- ◯ Itt tanulok.
- ◯ Ide járok sportolni.
- ◯ Ide járok kultúrálódni.
- ◯ Ide járok szórakozni.
- ◯ Ide járok sportolni.
- ◯ Itt üdülök/strandolok.
- ◯ Egy boglári közösségnek vagyok a tagja.
- ◯ Egyéb

BÓNUSZ KÉRDÉS: **VAN OLYAN HELY, AMIHEZ ERŐSEN KÖTŐDÖTT BALATONBOGLÁRON, DE MEGSEMMISÜLT AZ IDŐK SORÁN? HA IGEN, MI AZ?**

KÖSZÖNÖM, HOGY KITÖLTÉSÉVEL TÁMOGATTA KUTATÁSOM SIKERESSÉGÉT!

Balatonboglár
Városrészek
Üdülő övezet
Jankovich-telep
Kertváros
Településközpont
5
É
Balaton
Balatonlelle
Berek és Gazdasági övezet
Ordacsehi
Szőlőskislak
Balatoni Csavargózós Műemlékhajó
Tornászlány Szobra
Sellő Kemping
Kikötő
Kikötő sétány
Parti sétány
Nemzeti Kézilabda Akadémia
Kodály Zoltán u.
Bercsényi u.
Gaál Gaszton u.
Arányi János Sport- és Szabadidőközpont
Gömbkilátó
Evangélikus Templom
Katolikus Templom
Szegfű u.
Lejtő u.
Református templom
Posta
Boglári Általános Iskola
Pipacs u.
Fischl-ház
Lengyel-Magyar Barátság Háza
Kék Kápolna
Bárány-kúria
Szabadság u.
Vörös Kápolna
Viola u.
Gyöngyvirág u.
Vasút
Vasútállomás
Fiumei u.
Hunyadi u.
Dózsa György u.
Erzsébet u.
Malom
Tavasz u.
Kórház u.
Csokonai u.
Zrínyi Miklós u.
Attila u.
Radnóti Miklós u.
József Attila u.
Nagyboldogasszony templom
Végvári u.
Temető
Zsidó temető
Szabadság liget
Csalogány u.
Nyárfa u.
Török Bálint u.
Gyep u.
Klapka u.
M7 autópálya
0
250
500
750 m
M=1:15500

3. melléklet/a: "A" SZAKASZ: Dimenziók mérése, összesített eredménytáblázat (Pór Sára, 2025)

ÖSSZEHASONLÍTÁS	HELYAZONOSSÁG								
MINDENKI (156)	A tény, hogy Boglá	Számomra ez a váro	Amikor Bogláron s	Boglár sokat jelent r	Erősen kötődőm Bo	Otthonosan érzem	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
HELYAZONOSSÁG	50	38	33	13	19	17			
1- Egyáltalán nem értek egy	20	9	9	6	7	5	56	6,0%	12,0%
2- Inkább nem értek egyet	30	29	24	7	12	12	114	12,2%	
3- Inkább egyet értek	**57**	49	44	35	43	48	276	29,5%	**81,8%**
4- Teljesen egyetértek	49	**69**	**79**	**108**	**94**	**91**	490	**52,4%**	
	106	118	123	143	137	139	936		
	67,9%	75,6%	78,8%	91,7%	87,8%	89,1%			
BOGLÁRI (73)	A tény, hogy Boglá	Számomra ez a váro	Amikor Bogláron s	Boglár sokat jelent r	Erősen kötődőm Bo	Otthonosan érzem			
HELYAZONOSSÁG	19	12	10	3	5	5	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	7	1	1	1	1	1	12	2,7%	12,3%
2- Inkább nem értek egyet	12	11	9	2	4	4	42	9,6%	
3- Inkább egyet értek	**31**	27	21	18	21	20	138	31,5%	**87,7%**
4- Teljesen egyetértek	23	**34**	**42**	**52**	**47**	**48**	246	**56,2%**	
	54	61	63	70	68	68	438		
	74,0%	83,6%	86,3%	95,9%	93,2%	93,2%			
NEM BOGLÁRI (83)	A tény, hogy Boglá	Számomra ez a váro	Amikor Bogláron s	Boglár sokat jelent r	Erősen kötődőm Bo	Otthonosan érzem			
HELYAZONOSSÁG	31	26	23	10	14	12	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	13	8	8	5	6	4	44	8,8%	23,3%
2- Inkább nem értek egyet	18	18	15	5	8	8	72	14,5%	
3- Inkább egyet értek	**26**	22	23	17	22	28	138	27,7%	**76,7%**
4- Teljesen egyetértek	**26**	**35**	**37**	**56**	**47**	**43**	244	**49,0%**	
	52	57	60	73	69	71	498		
	62,7%	68,7%	72,3%	88,0%	83,1%	85,5%			

ÖSSZEHASONLÍTÁS	ÉRTÉKELÉS				
MINDENKI (156)	A boglári táj egyedi,	Nincs még egy olya	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
ÉRTÉKELÉS	29	46	22	7,1%	24,0%
1- Egyáltalán nem értek egy	8	14	53	17,0%	
2- Inkább nem értek egyet	21	32	85	27,2%	**76,0%**
3- Inkább egyet értek	39	46	152	**48,7%**	
4- Teljesen egyetértek	**88**	**64**	312		
	127	110			
	81,4%	70,5%			
BOGLÁRI (73)	A boglári táj egyedi,	Nincs még egy olya			
ÉRTÉKELÉS	8	16	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	0	3	3	2,1%	16,4%
2- Inkább nem értek egyet	8	13	21	14,4%	
3- Inkább egyet értek	16	**30**	46	31,5%	**83,6%**
4- Teljesen egyetértek	**49**	27	76	**52,1%**	
	65	57	146		
	89,0%	78,1%			
NEM BOGLÁRI (83)	A boglári táj egyedi,	Nincs még egy olya			
ÉRTÉKELÉS	21	30	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	8	11	19	11,4%	30,7%
2- Inkább nem értek egyet	13	19	32	19,3%	
3- Inkább egyet értek	23	16	39	23,5%	**69,3%**
4- Teljesen egyetértek	**39**	**37**	76	**45,8%**	
	62	53	166		
	74,7%	63,9%			

ÖSSZEHASONLÍTÁS	ISMERŐSSÉG				
MINDENKI (156)	Ebben a városban s	Sok emlék fűz ehhez	Annyira jól ismeren	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
ISMERŐSSÉG	38	20	57			
1- Egyáltalán nem értek egy	17	9	23	49	10,5%	24,6%
2- Inkább nem értek egyet	21	11	34	66	14,1%	
3- Inkább egyet értek	38	38	**50**	126	26,9%	**75,4%**
4- Teljesen egyetértek	**80**	**98**	49	227	**48,5%**	
	118	136	99	468		
	75,6%	87,2%	63,5%			
BOGLÁRI (73)	Ebben a városban s	Sok emlék fűz ehhez	Annyira jól ismeren			
ISMERŐSSÉG	18	8	18	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	6	1	5	12	5,5%	20,1%
2- Inkább nem értek egyet	12	7	13	32	14,6%	
3- Inkább egyet értek	20	23	27	70	32,0%	**79,9%**
4- Teljesen egyetértek	**35**	**42**	**28**	105	**47,9%**	
	55	65	55	219		
	75,3%	89,0%	75,3%			
NEM BOGLÁRI (83)	Ebben a városban s	Sok emlék fűz ehhez	Annyira jól ismeren			
ISMERŐSSÉG	20	12	39	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	11	8	18	37	14,9%	28,5%
2- Inkább nem értek egyet	9	4	21	34	13,7%	
3- Inkább egyet értek	18	15	**23**	56	22,5%	**71,5%**
4- Teljesen egyetértek	**45**	**56**	21	122	**49,0%**	

	63	71	44		249	
	75,9%	85,5%	53,0%			
ÖSSZEHASONLÍTÁS	**KÖTŐDÉS A VÁROSON KÍVÜL**					
MINDENKI (156)	Amikor hosszú időr	Amikor távol vagyo	Ha elmegyek, boldo			
KÖT. VÁROSON K.	31	45	21	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	11	14	5	30	6,4%	20,7%
2- Inkább nem értek egyet	20	31	16	67	14,3%	
3- Inkább egyet értek	44	49	54	147	31,4%	79,3%
4- Teljesen egyetértek	**81**	**62**	**81**	224	**47,9%**	
	125	111	135	468		
	80,1%	71,2%	86,5%			
BOGLÁRI (73)	Amikor hosszú időr	Amikor távol vagyo	Ha elmegyek, boldo			
KÖT. VÁROSON K.	5	13	5	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	1	2	0	3	1,4%	10,5%
2- Inkább nem értek egyet	4	11	5	20	9,1%	
3- Inkább egyet értek	26	26	27	79	36,1%	89,5%
4- Teljesen egyetértek	**42**	**34**	**41**	117	**53,4%**	
	68	60	68	219		
	93,2%	82,2%	93,2%			
NEM BOGLÁRI (83)	Amikor hosszú időr	Amikor távol vagyo	Ha elmegyek, boldo			
KÖT. VÁROSON K.	26	32	16	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	10	12	5	27	10,8%	29,7%
2- Inkább nem értek egyet	16	20	11	47	18,9%	
3- Inkább egyet értek	18	23	27	68	27,3%	70,3%
4- Teljesen egyetértek	**39**	**28**	**40**	107	**43,0%**	
	57	51	67	249		
	68,7%	61,4%	80,7%			

ÖSSZEHASONLÍTÁS	**ELKÖTELEZETTSÉG**				
MINDENKI (156)	Szeretnék tanúja ler	Boglár fontos szerep			
ELKÖTELEZETTSÉG	15	47	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	5	20	25	8,0%	19,9%
2- Inkább nem értek egyet	10	27	37	11,9%	
3- Inkább egyet értek	47	52	99	31,7%	80,1%
4- Teljesen egyetértek	**94**	**57**	151	**48,4%**	
	141	109	312		
	90,4%	69,9%			
BOGLÁRI (73)	Szeretnék tanúja ler	Boglár fontos szerep			
ELKÖTELEZETTSÉG	3	8	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	0	1	1	0,7%	7,5%
2- Inkább nem értek egyet	3	7	10	6,8%	
3- Inkább egyet értek	21	34	55	37,7%	92,5%
4- Teljesen egyetértek	**49**	**31**	80	**54,8%**	
	70	65	146		
	95,9%	89,0%			
NEM BOGLÁRI (83)	Szeretnék tanúja ler	Boglár fontos szerep			
ELKÖTELEZETTSÉG	12	39	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek egy	5	19	24	14,5%	30,7%
2- Inkább nem értek egyet	7	20	27	16,3%	
3- Inkább egyet értek	26	18	44	26,5%	69,3%
4- Teljesen egyetértek	**45**	**26**	71	**42,8%**	
	71	44	166		
	85,5%	53,0%			

DIMENZIÓK (rangsor)									
mindenki	életvitel szerint		nemek szerint		életkor szerint			gyerekkor szerint	
MINDENKI	*BOGLÁRI*	*NEM BOGLÁRI*	*NŐ*	*FÉRFI*	*65-X ÉV*	*40-64 ÉV*	*15-39 ÉV*	*IGEN*	*NEM*
1. (81,8%) helyazonosság	1. (92,5%) elkötelez	1. (76,7%) helyazon	1. (85,7 %) helyazon	1. (79,0 %) elkötelez	1. (90,3 %) kötődés	1. (90,3 %) kötődés	1. (70,6 %) helyazon	1. (88,6 %)	1. (82,4 %) elkötelez
2. (80,1%) elkötelezettség	2. (89,5%) kötődés a	2. (71,5%) ismerőss	2. (83,5 %) kötődés	2. (66,1 %) helyazon	2. (88,7 %) értékelés	2. (89,1 %) elkötelez	2. (67,3 %) ismerőss	2. (86,3 %)	2. (76,5 %) helyazon
3. (70,3%) kötődés a városo	3. (87,7%) helyazon	3. (70,3%) kötődés a	3. (80,4 %) elkötelez	2. (66,1%) értékelés	3. (87,6 %) helyazon	3. (88,2 %) helyazon	3. (66,4 %) elkötelez	3. (82,4 %)	3. (75,6 %) kötődés
4. (76,0%) értékelés	4. (83,6%) értékelés	4. (69,3%) értékelés	4. (78,4 %) ismerőss	3. (63,4 %) ismerőss	4. (85,5 %) elkötelez	4. (80,4 %) értékelés	4. (63,6 %) értékelés	4. (79,4 %)	4. (71,8 %) értékelés
5. (75,4%) ismerősség	5. (79,9%) ismerőss	5. (69,3%) elkötelez	4. (78,4 %) értékelés	4. (62,4 %) kötődés	5. (82,8 %) ismerőss	5. (78,7 %) ismerőss	5. (59,4 %) kötődés	5. (78,2 %)	5. (59,6%) ismerőss
ÁLLÍTÁSOK (TOP 3): Legmagasabb egyetértés									
mindenki	életvitel szerint		nemek szerint		életkor szerint			gyerekkor szerint	
MINDENKI	*BOGLÁRI*	*NEM BOGLÁRI*	*NŐ*	*FÉRFI*	*65-X ÉV*	*40-64 ÉV*	*15-39 ÉV*	*IGEN*	*NEM*
1. (91,7 %) Boglár sokat jele	1. (95,9 %) Boglár s	1. (88,0 %) Boglár s	1. (96,0 %) Boglár s	1. (87,1 %) Szeretné	1. (96,8 %) Boglár s	1. (97,1 %) Boglár s	1. (80,0 %) Otthonc	1. (97,6 %)	1. (93,0 %) Szeretné
2. (90,4 %) Szeretnék tanúj	1. (95,9 %) Szeretné	2. (85,5 %) Otthonc	2. (92,8 %) Erősen k	2. (83,9 %) Otthonc	2. (93,5 %) Otthonc	1. (97,1 %) Ha elme	1. (80,0 %) Sok emlé	2. (96,5 %)	2. (90,1 %) Boglár s
3. (89,1 %) Otthonosan érz	2. (93,2 %) Erősen k	2. (85,5 %) Sok emlé	3. (91,2 %) Szeretné	3. (74,2 %) Boglár s	2. (93,5 %) A boglár	1. (97,1 %) Szeretné	1. (80,0 %) Szeretné	3. (92,9 %)	3. (84,5 %) Otthonc
	2. (93,2 %) Amikor	2. (85,5 %) Szeretné		3. (74, 2 %) Sok eml	2. (93,5 %) Amikor			3. (92,9 %)	
	2. (93,2 %) Ha elme				2. (93,5 %) Szeretné				
	2. (93,2 %) Otthonc								
ÁLLÍTÁSOK (TOP 3): Legalacsonyabb egyetértés									
mindenki	életvitel szerint		nemek szerint		életkor szerint			gyerekkor szerint	
MINDENKI	*BOGLÁRI*	*NEM BOGLÁRI*	*NŐ*	*FÉRFI*	*65-X ÉV*	*40-64 ÉV*	*15-39 ÉV*	*IGEN*	*NEM*
1. (63,5 %) Annyira jól ismé	1. (74,0 %) A tény, h	1. (53,0 %) Annyira	1. (65,6 %) Annyira	1. (51,6 %) Amikor	1. (77,4 %) A tény, h	1. (69,6 %) Annyira	1. (45,5 %) Annyira	1. (68,2 %)	1. (64,8 %) Nincs m

2. (67,9 %) A tény, hogy Bo	2. (75,3 %) Annyira	1. (53,0 %) Boglár fo	2. (69,6%) Boglár fo	1. (51,6 %) Számom	1. (77,4 %) Ebben a	2. (72,5 %) Nincs m	1. (45,5 %) Amikor	2. (71,8 %)	2. (67,6 %) Amikor
3. (70,5 %) Boglár fontos sz	2. (75,3 %) Ebben a	2. (62,7 %) A tény,	3. (71,2 %) A tény, h	2. (54, 8 %) A tény,	1. (77,4 %) Boglár fo	3. (73,9 %) A tény, h	2. (52,7 %) Boglár fo	3. (74,1 %)	3. (70,4 %) Amikor

DIMENZIÓK (rangsor)	ÁLLÍTÁSOK (TOP 3): Legmagasabb egyetértés	ÁLLÍTÁSOK (TOP 3):Legalacsonyabb egyetértés
1. helyazonosság (76,7%)	1. (86,3 %) Egyszerűen boglári lakosnak tartom magam.	1. (28,8 %) Valószínűleg az életem ugyanúgy alakul és ugyana
2. helyfüggés (59,1%)	2. 84,9 %) Büszke vagyok arra, hogy Bogláron élek.	1. (28,8 %) Ha nem lennének itt barátaim/családtagjaim, való
3. szociális identifikáció (54,5%)	3. (80,8 %) Bogláron boldogabb vagyok, mint máshol.	2. (41,1 %) Aktívan részt veszek a közösség életében.
	3. (80,8 %) Boglárt tökéletes hely a mindennapi teendőim elv	

3. melléklet/b: "B" SZAKASZ: Dimenziók mérése. összesített eredményvtáblázat (Pór Sára, 2025)

HELYAZONOSSÁG	Tősgyökeres boglár	Egyszerűen boglári	Büszke vagyok arra	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek eg	20	4	4	28	12,8%	23,3%
2- Inkább nem értek egyet	10	6	7	23	10,5%	
3- Inkább egyet értek	14	19	18	51	23,3%	76,7%
4- Teljesen egyetértek	29	44	44	117	**53,4%**	
	43	63	62	219		
	58,9%	86,3%	84,9%			

HELYFÜGGÉS	Nem tudom elképz	Más település is tu	Valószínűleg az élet	Bogláron boldogab	Boglárt tökéletes h	Azokat a dolgokat,	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek eg	7	14	25	4	1	13	64	14,6%	40,9%
2- Inkább nem értek egyet	22	18	27	10	13	25	115	26,3%	
3- Inkább egyet értek	19	28	16	31	31	26	151	**34,5%**	59,1%
4- Teljesen egyetértek	25	13	5	28	28	9	108	24,7%	
	44	41	21	59	59	35	438		
	60,3%	56,2%	28,8%	80,8%	80,8%	47,9%			

SZOC. IDENT.	Az itt kialakított bz	Ha nem lennének i	Úgy érzem sokat el	Felelősséget érzek a	Aktívan részt vesze	SZUM	%	1-2 vs. 3-4
1- Egyáltalán nem értek eg	4	18	11	6	14	53	14,5%	45,5%
2- Inkább nem értek egyet	12	34	24	14	29	113	**31,0%**	
3- Inkább egyet értek	22	13	21	32	22	110	30,1%	54,5%
4- Teljesen egyetértek	35	8	17	21	8	89	24,4%	
	57	21	38	53	30	365		
	78,1%	28,8%	52,1%	72,6%	41,1%			

DIMENZIÓK (rangsor)	ÁLLÍTÁSOK (TOP 3): Legmagasabb egyetértés	ÁLLÍTÁSOK (TOP 3): Legalacsonyabb egyetértés
1. helyazonosság (76,7%)	1. (86,3 %) Egyszerűen boglári lakosnak tartom magam.	1. (28,8 %) Valószínűleg az életem ugyanúgy alakul és ugyana
2. helyfüggés (59,1%)	2. 84,9 %) Büszke vagyok arra, hogy Bogláron élek.	1. (28,8 %) Ha nem lennének itt barátaim/családtagjaim, való
3. szoc ident. (54,5%)	3. (80,8 %) Bogláron boldogabb vagyok, mint máshol.	2. (41,1 %) Aktívan részt veszek a közösség életében.
	3. (80,8 %) Boglárt tökéletes hely a mindennapi teendőim elv	

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat
III. Hallgatói Követelményrendszer
III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat
6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat / diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója
4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve:	Pór Sára
A Hallgató Neptun kódja:	MZUSK1
A dolgozat címe:	Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálata
A megjelenés éve:	2025
A konzulens intézetének neve:	Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
A konzulens tanszékének a neve:	Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025.október 29.

Pór Sára

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Pór Sára (MZUSK1) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre **javaslom / nem javaslom**[1].

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*[2]

Kelt: 2025.október 29.

belső konzulens

[1] A megfelelő aláhúzandó.
[2] A megfelelő aláhúzandó.

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Pór Sára
Neptun-kódja:	MZUSK1
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	X BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb: .....
Tantárgy neve/kódja*:	Szakdolgozat készítés "B" TETTD110N
A munka címe:	Balatonboglár identitásalkotó elemei és a településhez kötődés vizsgálata

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

☐ A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

X B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrektúra, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
nyelvi korrektúra	ChatGPT verzió: GPT-5	„A településhez való kötődés vizsgálatának eredményei"

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

*(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka **mellékletében való csatolása szükséges.**)*

A felhasználás célja	Alkalmazott Mi-eszköz neve, verziója, elérhetősége	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....

.....

.....

.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Budapest, 2025. október 29.

....

Hallgató aláírása **Konzulens/Témavezető aláírása**